

Απαιτείται συνέχεια και βελτίωση

ΠΙΝ από διάμισο χρόνια επιχειρήσαμε την επανέκδοση της «Κορωνίδας», που για αρκετά χρόνια είχε σιγήσει. Η απουσία της ήταν αισθητή και η ανάγκη της παρουσίας της έντονη.

Παρά τις όποιες αντιδράσεις, κυκλοφόρησε. Η υποδοχή της και η αποδοχή της από τον απλό κόσμο, που αποτελεί και το στήριγμά της, υπήρξε καθολική. Του έλειπε και την υποδέχθηκε με αγάπη και ενθουσιασμό. Την στήριξε υλικά και κύρια ηθικά. Η πληρωμή της συνδρομής, ελάχιστη αναγνώριση. Ίσως για πρώτη φορά οικονομικά αυτάρκτης η εφημερίδα. Όχι μόνο δεν επιβάρυνε τον Σύλλογο – ιδρυτή και ιδιοκτήτη της – αλλά τον βοήθησε και σημαντικά, πέραν του οικονομικού.

Προσπάθησε, σε συνεργασία πάντοτε με τους τοπικούς φορείς, στην προβολή και ανάδειξη των προβλη-

μάτων και στην επίλυσή τους. Ιδιαίτερη ευαισθησία έδειξε στον πολιτισμό, στο περιβάλλον, στην ιστορία, στα τοπικά προβλήματα.

Μπορεί να ήταν ενοχλητική, αλλά ήταν δίκαιη. Σηλτέυσε το κακό και το άδικο και επαίνεσε το σωστό και το δίκαιο.

Οι συντάκτες της δεν είναι επαγγελματίες δημοσιογράφοι. Οδηγούνται από την αγάπη τους για τον τόπο. Τα όποια λάθη και παραλείψεις τους ας κριθούν ανάλογα από τυχόν αυστηρούς κριτές, οι οποίοι πρέπει να λάβουν υπόψη τους ότι για την έκδοση μιας εφημερίδας απαιτείται χρόνος και κόπος και ότι η κριτική είναι εύκολη, σε αντίθεση με την αυτοκριτική, που είναι δύσκολη ή ανύπαρκτη όταν συμφέρει.

Με την ακλόνητη πεποίθηση ότι η ανάγκη συνέχισης

έκδοσης και κυκλοφορίας της «Κορωνίδας», συνεχούς βελτίωσης των φύλλων της και αύξησης των αναγνωστών της για το καλό του τόπου μας είναι αναντίρρητη, θέλω και από τις στήλες της να ευχαριστήσω πρώτα εσάς όλους που την στηρίζατε ηθικά και υλικά, το Δ.Σ. του Συλλόγου Κορωνίδας που μου ανέθεσε την εθύνη για την έκδοσή της, την Συντακτική Επιτροπή και τους ελεύθερους συνεργάτες, που όλοι σε ευγενή στόχο σκοπεύουν.

Νομίζω ότι το διάστημα αυτό η «Κορωνίδα» ανταποκρίθηκε στους σκοπούς και στους στόχους της και έθεσε τις βάσεις για συνέχιση της έκδοσής της και αύξησης των αναγνωστών της, οι δε συνεχιστές πιστεύω και εύχομαι να ανταποκριθούν καλύτερα.

Με ευχαριστίες και ευχές
Νίκος Ε. Λεβογιάννης

Επιτακτική ανάγκη η διαδημοτική συνεργασία

ΧΥΤΑ και συνδιαχείριση υδάτινων πόρων

Την ασυνεννοησία των δήμων ποιος θα την πληρώσει;

Στενεύουν τα περιθώρια και οι προθεσμίες για να μην επιβληθούν πρόστιμα στη χώρα μας, που θα πληρώνουν και τα παιδιά των παιδιών μας, πνέζουν για την ανεύρεση χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων (ΧΥΤΑ) στο νησί μας, που θα εξυπηρετεί και τα μικρά κυκλαδονήσια.

Ο Δήμαρχος Δρυμαλίας κ. Γιάννης Τζουάννης, που σημειωτέον πήρε το βάπτισμα εν μέσω των μεγάλων φυσικών καταστροφών του περσινού χειμώνα, τα είπε «έξω από τα δόντια», στέλνοντας μηνύματα σε κάθε κατεύθυνση, στην ενδιαφέρουσα ζωντανή συνέντευξή του στον «Μεσόγειος FM» στις 2 Αυγούστου.

Ιδιαίτερα τόνισε ότι θα πει το ΝΑΙ στην πρόταση για ΧΥΤΑ που θα είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη, θα έχει το μικρότερο δυνατό κοινωνικό και περιβαλλοντικό κόστος και θα προέρχεται από τη Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση, για να μην έχει επιρροές από τους Δήμους.

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στο θέμα της συνδιαχείρισης από τους δύο Δήμους του νερού του φράγματος της Φανερωμένης, τονίζοντας ότι θα γίνει πραγματικότητα είτε έτσι είτε αλλιώς, αφού το απαιτούν – σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του Υπουργείου Εσωτερικών – οι κανόνες της διαδημοτικής συνεργασίας και κυρίως οι κάτοικοι του Δη-

Το φράγμα της Φανερωμένης

μου Δρυμαλίας, δεδομένου ότι ολόκληρη η λεκάνη απορροής και το ½ σχεδόν του φράγματος ανήκουν στον Δήμο.

Από την άλλη μεριά, ο Δήμος Νάξου (που) διά στόματος του Αντιδημάρχου κ. Μαράκη εξέπεμψε Σ.Ο.Σ. για το ΧΥΤΑ στις 17/7, τονίζοντας την ανάγκη για άμεση εύρεση λύσης και κάλεσε όλους να ξεπεράσουν τα τοπικιστικά προβλήματα για να προχωρήσει το θέμα. Όμως πρότενε «δικό» του επιστήμονα να ερευνηθεί και να προτείνεται κατάλληλο χώρο, πρόταση που ενέχει τον κίνδυνο να προσβληθεί σαν διαβλητή, αφού προέρχεται από τον Δήμο Νάξου και οπωσδήποτε θα θεωρηθεί ότι έχει την επιρροή του. Όσο για το θέμα της συνδιαχείρισης του νερού

του φράγματος Φανερωμένης, ο Δήμος Νάξου μέχρι τις 2/8 δεν είχε πάρει ακόμα καμιά απόφαση.

Η «Κ», όπως άλλωστε και όλοι οι Ναξιώτες, περιμένουν με ενδιαφέρον τις εξελίξεις και παρά τις διαφορετικές απόψεις των δύο Δήμων πιστεύουν ότι αυτές δεν οφείλονται σε αντιπαλότητα – το νησί μας είναι ενιαίο χωριος και κακώς χωρίστηκε σε δύο δήμους – αλλά σε διαφορετικές εκτιμήσεις, πάντα όμως με γνώμονα το συμφέρον του νησιού μας.

Βέβαιο είναι ότι στις 22 Αυγούστου έληξε η προθεσμία υποβολής προτάσεων για χρηματοδότηση από το Ταμείο Συνολής για έργα διαχείρισης απορριμμάτων και το νησί μας δεν ανταποκρίθηκε.

Η «Κ» δεν θα επιρρίψει ευθύνες για το τι δεν έγινε και ποιος φταίει, αλλά επισημαίνει τους περιρρέοντες κινδύνους και εντέλει τον φόβο ότι ο «παλιός Δήμος» θα προσπαθήσει «να κατελώσει», κατά το κοινώς λεγόμενο, το «νέο Δήμο» σ' όλα αυτά τα σοβαρά θέματα και σ' αυτό το ενδεχόμενο θα υπάρξουν μεγάλες και έντονες αντιδράσεις. Γιατί μπορεί «ο παλιός να 'χει μάθει αλλιώς», αλλά και «ο νέος είν' ωραίος».

Π.Λ.

Δρόμος Κωμιακής - Ελιγμού

Πριν εβδομήντα περίπου χρόνια στη Νάξο, ένας μεγάλος Δήμαρχος υποδέχεται και προσφωνεί έναν παμμέγιστο Πρωθυπουργό. Γιατρός και Δήμαρχος Κορωνίδας ο Κωνσταντίνος Πιτταράς. Πρωθυπουργός ο Ελευθέριος Βενιζέλος.

Οραματιστές και οι δύο για την ανάπτυξη.

Ενώ δεν υπήρχε κεντρικό οδικό δίκτυο στη Νάξο, ο Δήμαρχος ζητά από τον Πρωθυπουργό την κατασκευή αμαξήτου δρόμου από τον Απόλλωνα στην Κωμιακή, ενώ ακόμα αυτοκίνητα δεν υπήρχαν στη Νάξο. Δεν απόρησε ο Πρωθυπουργός, αλλά ως οραματιστής κατάλαβε αμέσως τη σημασία του έργου και υποσχέθηκε την πραγματοποίησή του.

Κατασκευάστηκε ένα πραγματικό αριστούργημα. Οι γέφυρες, οι ξερολιθιές, τα στηθαία, χτισμένα από χέρια μερακλήδων μαστόρων με ντόπια πέτρα σε πλήρη αρμονία με το περιβάλλον, χωρίς να το διαταράζουν, χωρίς να το πληγώσουν. Καρτερικά υπέμεινε τη διέλευση τροχοφόρων.

Μετά πολλά χρόνια, με την εξέλιξη και την πρόοδο, κατασκευάστηκε το κεντρικό οδικό δίκτυο του νησιού: Χώρα - Κωμιακή.

1958: Η ένωση του κεντρικού δικτύου με τον πριν τον πόλεμο κατασκευασμένο δρόμο προς Απόλλωνα, σφραγίζεται με τον τραγικό χαμό στη γέφυρα της Κουκουμαύλας δεκατριών ανθρώπων.

Από τότε ο δρόμος αυτός ποτέ δεν ανταποκρίθηκε, λες και στοιχειώσε, στις ανάγκες και στις κυκλοφοριακές συνθήκες.

Οι όποιες παρεμβάσεις ήταν ή μεταλλωματικές ή καταστροφικές. Οι εργολάβοι κατά το δοκούν έπρατταν με γνώμονα (όπως πάντα) το κέρδος. Οι αρμόδιοι σιωπούσαν, δεν έβλεπαν ή, στην καλύτερη περίπτωση, αλληθωρίζαν...

Οι έννοιες περιβάλλον, κατασκευαστικό αριστούργημα ήταν άγνωστες.

Οι προ των πλημμυρών του Φλεβάρη 2003 παρεμβάσεις ήταν εγκληματικές. Και στον δρόμο και στο περιβάλλον.

Πέπλο σιωπής ως να μην υπήρχε αρμόδιος και υπεύθυνος. Μην τυχόν και εγκαταλείψει ο εργολάβος το έργο μετά τις αλλεπάλληλες παρατάσεις. Καλοπίσματα και παρακάλα, λες και έκανε ελεημοσύνη. Η ανοχή ξεπέρασε κάθε όριο.

Μέχρι που ήρθαν οι πλημμύρες του Φλεβάρη, για να αποτελειώσουν τον εγκαταλελειμένο δρόμο, σκεπάζοντας ή ξεσκεπάζοντας προβλήματα. Ο χρόνος θα δείξει...

Αμέσως μετά τις πλημμύρες και την κινητοποίηση κάθε μηχανισμού, το έργο της αποκατάστασης των ζημιών του επαρχιακού δικτύου της Νάξου ανατέθηκε στην κρατική εταιρεία ΕΓΝΑΤΙΑ. Η αποκατάσταση των ζημιών και έργων βελτίωσης άρχισε με γοργό ρυθμό και συνεχίζεται μέχρι σήμερα. Σε όλο το επαρχιακό δίκτυο, εκτός από το κομμάτι Κωμιακής - Ελιγμού, όπου μετά την απομάκρυνση των φερτών υλών, την διάνοιξη από τις κατολισθήσεις και μια πρόχειρη επίστρωση, για να είναι βατός αλλά όχι και ακίνδυνος. Η ΕΓΝΑΤΙΑ δεν προχωρεί στην αποκατάσταση αν δεν διευθετηθεί η διένεξη του εργολάβου με την Νομαρχία.

Ποια διένεξη; Ο εργολάβος και η Νομαρχία γνωρίζουν. Τα χρήματα πάντως για το έργο ήταν από το στέφημα των ελλήνων φορολογουμένων.

Μπροστά στον κίνδυνο να μείνει ο δρόμος αδιάβατος, άρχισαν κάποιες χλιαρές διαμαρτυρίες και δίδονταν κάποιες αδριστείες υποσχέσεις. Ευτυχώς όμως που δεν άρχισε ακόμη ο χειμώνας, για να σαρώσει ό,τι έχει απομείνει. Και ευτυχώς που οι αρμόδιοι, απ' ό,τι φαίνεται, δεν ολιγόρησαν για μια ακόμη φορά.

Πριν λίγες μέρες, μετά από παρέμβαση του Δημάρχου, η ΕΓΝΑΤΙΑ ανάλαβε μέρος της αποκατάστασης των ζημιών και θα προχωρήσει στην πλήρη αποπεράτωση εφόσον παρακαμφθούν όλα τα εμπόδια και οι διενέξεις εργολάβου-Νομαρχίας.

Το ερώτημα είναι: Θα τελειώσει ποτέ αυτός ο δρόμος όπως πρέπει ή θα έχουμε ένα κακοραμένο μπάλωμα ακόμα; Αξίζει τον κόπο να αποκατασταθεί ή είναι ματαιοπονία; Όποιοι δεν γνωρίζουν τον δρόμο και το τοπίο, δεν μπορούν να εκτιμήσουν την ανάγκη αποκατάστασής του. Όποιοι όμως γνωρίζουν, πριν τους πνίξει η αγανάκτηση, μονολεκτικά απαντούν: «Αμαρτία» τέτοιο τοπίο να είναι αδιάβατο.

πολιτισμός & ιστορία & γεωγραφία

Ο Γκισιμές και η Χωστή, οι βρύσες της Κωμιακής

Γράφει η **Σοφία Αλιμπέρη-Κορρέ**

ΤΟ ΠΟΛΥΤΙΜΟΤΕΡΟ φυσικό στοιχείο ζωής και πολιτισμού είναι βέβαια το νερό. Χωρίς αυτό τίποτα δεν μπορεί να επιβιώσει.

Στην σημερινή εποχή, ακόμη και στο πιο μακρινό χωριό του τόπου μας, υπάρχει δίκτυο ύδρευσης. Έτσι και στην Κωμιακή, εδώ και πολλά χρόνια, το νερό έχει μπει μέσα στα σπίτια, προσφέροντας ευκολία και ποιότητα ζωής στους χωριανούς, αφού μπορούν πια να καταναλώσουν όσο θέλουν. Πριν γίνει αυτό όμως, για να προμηθευτούν νερό, έπρεπε να πάνε στις βρύσες. Στον Γκισιμέ οι Κατωγειτόνοι και στην Χωστή οι Απανωγειτόνοι.

Η βρύση δεν ήταν μόνο η πηγή του ευλογημένου νερού αλλά και χώρος συνάντησης και κοινωνικής συναστροφής. Για τις γυναίκες βέβαια. Οι άντρες δεν συνηθίζουν να κάνουν αυτή τη δουλειά. Μόνο όταν χιόνιζε έπαιρναν την λαίνα (στάμνα) και κρατώντας το ραβδί τους για να μη γλυστρήσουν πήγαιναν μουρμουρίζοντας για τον Γκισιμέ και την Χωστή.

Για τις στοιχειώδεις ανάγκες του σπιτιού οι νοικοκυρές έπρεπε να πάνε στη βρύση δυο και τρεις φορές την ημέρα, κρατώντας με το ένα χέρι την λαίνα στον ώμο και με το άλλο ένα μπιτσιβιδί (σταμνί). Επίσης έπρεπε να κουβαλήσουν νερό στους παππούδες και στις γιαγιάδες. Τη δουλειά αυτή την ανέθεταν συνήθως στα παιδιά, που την έκαναν με αρκετή δυσφορία.

Ο πηγαϊμός για το νερό ήταν ευκαιρία για τις κοπελούδες να βλέπουν τους νέους που καθισμένοι στο δώμα ή στο πουντί, περιμέναν το πέρασμά τους σιγασφουρίζοντας κάποιο μερακλί-

Η βρύση των Ροδιών. Νεότερη από του Γκισιμέ και της Χωστής.

δικο σκοπό και τραγουδώντας ταιριαστά για την περίπτωση κοτσάκια:

*Άμα πααίνεις ια νερό
πέρν' από πα να σε θωρώ.*

Αν οι χειμώνες ήταν βροχεροί και άνοιγαν τα νερά, τα πράγματα ήταν σχετικά εύκολα. Πολλές φορές όμως είχε δυο και τρεις χρονιές ανομβρία και τότε το πρόβλημα ήταν μεγάλο. Οι γυναίκες περιμέναν ώρες για να γεμίσουν την λαίνα. Η ουρά στη

Ο Γκισιμές βρίσκεται μέσα σ' αυτές. Στέκει στέρεος και γεροχτισμένος πάνω στα τειχιά του και στις κλώνες του, αδιάφυστος μάρτυρας μιας εποχής που τελείωσε οριστικά.

Η βρύση της Χωστής όμως δεν είχε την ίδια τύχη. Δυστυχώς δεν υπάρχει πια. Δεν ξέρω ποιος και γιατί την εξαφάνισε από προσώπου γης. Νιώθω την υποχρέωση να την περιγράψω όσο μπορώ, για να την θυμηθούν οι παλιοί και να πάρουν μια εικόνα της οι νεότεροι. Το έμπα της ήταν μια μεγάλη καμάρα, που ψηλά στην κάθε άκρη της είχε μια διακοσμητική απόλιξη χτιστή που έμοιαζε με ακροκέραμο. Δεξιά και αριστερά υπήρχαν δυο πεζούλια για κάθισμα και πάνω από το καθένα υπήρχε μια θυρίδα. Στον απέναντι τοίχο υπήρχε ένα ορθογώνιο μαρμαρίνο πλάισιο διακοσμημένο με ανάγλυφα φύλλα και λουλούδια. Τι να έγινε άραγε αυτό το έργο τέχνης; Στη μέση περίπου του πλαισίου ήταν στερεωμένη η κάνουλα, που το νερό της έτρεχε σε μια μαρμαρένια γούρνα, θαμπητή από την πολυκαιρία. Το πάτωμα ήταν στρωμένο με πλάκες και στην αριστερή όψη μπαίναμε πλευρά, είχε ένα αυλάκι για να βγαίνει το νερό έξω στο δρόμο.

Αυτή περίπτωση ήταν η βρύση της Χωστής που τα πολύ ζεστά καλοκαιρινά βράδια, πηγαίναμε με τα μπιτσιβιδία, να φέρουμε κρύο νερό στα σπίτια μας. Πηγαίναμε πρόθυμα παρόλο το φόβο μας για τα στοιχειά, τις καλές κιουράδες και τις κοκλάνες (φανταστικά, κοκκαλιάρικα πλάσματα, με γουρλωτά μάτια).

Τώρα πια όλα αυτά μοιάζουν πολύ μακρινά. Σαν παραμύθια. Όμως, καμιά φορά, κάποια καλοκαιρινά δειλινά που το σούρουπο δίνει τη θέση του στη νύχτα, θύμηρες παλιές και αγαπημένες έρχονται ξανά στο νου, φέρνοντας ήχους και εικόνες από το χωριό που αφήσαμε πίσω. Το τραγούδι του νερού στη γούρνα της βρύσης και το αεράκι που φυσούσε αναδεδύοντας απαλά τα φύλλα της γειτονικής καρυδιάς.

Αγαπητέ Ιάννη,

Ήλαβα το γράμμα σου και δεν φαντάζεσαι πόσο εχαρήκαμε που 'στε όλοι καλά.

Τα νέα τα εδικά μου είναι τα συνηθισμένα, αλλά επά τα πράματα πάνε όλο και στο χειρότερο και ξέρεις ιάντα ιατί δε μπορούμε ούτε όξω από το σπίτι μας να 'βγομε με τσι κλέφτες και τσι λωποδύτες που έμισεο ο κόσμος. Δεν υπάρχει πια σιουράτζα ούτε μες στο σπίτι, ούτ' απόξω με τσι ξενομασαράδοι που μας εφέρανε.

Και δε φτάνει εφτό, μόνο μας ελάξανε και τα μαβρόδια τα λεφτά και μας σε ελούνε τώρα και τα κοπέλια. Απόυ τη μια δε 'ντα γνωρίζομε και απόυ την άλλη μας τα παίρνουνε ερά-ερά ιατί όλα πήρανε τον ανήφορο ια να τα στρογγυλέψομε λέει. Έχομενε να 'βγομενε όξω να πάμενε πούοτα, σε καένα μαγαζί, καιροί και ζαμάνια και πεθύμησα καένα μεζεδάκι ετσά με τη μπαρέα, αλλά τώρα όλα τα υπολογίζομε. Τέλος πάντων...

Ευχαριστήθηκα δα με τσ' επισκέψεις σας ετού χάμω που μου γράφεις, με τσι επίσημοι που 'ρθανε, κα(ν)ένας δεν έχει τη χάρη σας. Ετελειώσανε μπάρεμο του δρόμο τ' Αποώνου που μου 'γραψες ότι τότε στρώσανε ια να περάσει η Βάσω ή ετσά ζάρε ιακόμα; Θαρρώ πως και σας σε σε ελούνε από του! Μα επιτρέπετε να υρίσει ο Καραμαλής όλο το νησί, που 'μαθα πως ήρθε και πόμεινε στ' ακρωτήρι, και να μην έρθει στο χωριό; Όλοι πια με σε περιφρονούνε:

Στο γκαφενέ τη μπροχτές εσυζήτούσανε ότι λέει ήρθενε μια μεγάλη εταιρεία κατ' από του και νάλαβαινε λέει όλες τσι καταστροφές και τα ρυακοφαώματα να τα σάσει, αλλά λέει, δε μπορούνε να ξεμπερδέψομε τίοτα. Υραπούρίζομε λέει τα μηχανήματα από το Σταυρό μέχρι τον Από(λ)ωνα ολημέριο τσι μέρας και στρώνουνε εφτά που 'χουνε ξαστραμμένα ια να γράφομε μεροκάματα. Μα ήθελα να 'ξερα δε ντσι ελέχει καέναν; Εμείς πάλι τσι πλερώνομενε.

Έχουνε έβρει λέει άλλο τρόπο να χτίζομε τσι βουλήστρες ια να μη βου(λ)ούνε και πρέπει κι εσύ να το 'χεις θωρισμένο. Εμίζομε λέει με χαλίκια κάτι συμπατένια κλουβιά και τα χτίζομε το 'να απάνω στ' άλλο σα ντυριά ια να σουρώνεται λέει το νερό και να φεύγει. Μα άμα καεί με το γκαϊρό το σύρμα δε θα 'νεϊ θεμωιά; Ένα τέτοιο λέει εκάμανε πιο κει από του Μαρίνου που πάει ια τη Γκατσάγρα κι 'ναι λέει μιαν αηδία. Ήπρεπενε οι αρμόδιοι να μη τζ' αφήκουνε τουλάχιστο ετού πού 'ναι μες στη φάτσα, μα θαρρώ πως δε βλέπομενε τίοτα. (Στη Γκόρωνο ξεκινήσανε, λέει, και τα παρατήσανε στη μέση εκει απάνω στη στάση και πρέπει πως τσι σταματήσανε.)

Α δε βαριέται, να τα βλέπετε και σεις από του και να μλεϊτε ιατί όπου να 'ναι εκλογές έρχομενε και θα ρεβάρουνε πάλι...

Θαρρώ πως πολλά είπαμενε και θα παλαβώθηκες τόση ώρα να διαβάξεις. Γράψε μου ια τα αμπέλια εφέτη πως επήανε, ιατί ελέανε πως δεν είναι πάλι σσί εφέτη. Ερημάξανε και φτα και όπως πάει δε θα κάνομενε ούτε ια το σπίτι τιοτις.

Κι οι πατάτες, ελέανε καένα-δυό που 'ρθανε από του, πως δεν εκαλόβγανε αλλά τουλάχιστο εφετές πού 'βγανε λέει έχουνε καλή τζέρα. Ανι βγάλεις εδά καμιά τζικαλιά να μ' έχεις υπόψη σου.

Χαιρετίσματα πες ετού χάμω στσι εδικό σου, χαιρετίσματα από τσ' εδικό μου.

Εϊά σου κι απαντέχω γράμμα σου.

Ανακοίνωση του Δήμου Δρυμαλίας

ΕΙΜΑΣΤΕ στην ευχάριστη θέση να ανακοινώσουμε ότι ο Δήμος Δρυμαλίας θα συμμετάσχει, για πρώτη φορά, στην 19η Διεθνή Έκθεση Τουρισμού ΦΙΛΟΣΕΝΙΑ, που θα πραγματοποιηθεί στη Θεσσαλονίκη, στο χώρο της ΔΕΘ, από 30 Οκτωβρίου έως 2 Νοεμβρίου 2003.

Στο περίπετερο του Δήμου, με Νο Γ2, ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να θαυμάσει τα μοναδικής ομορφιάς χειροποίητα υφαντά των γυναικών της Απειράνθου, της Μονής και της Κωμιακής και να δοκιμάσει εκλεκτά παραδοσιακά προϊόντα του νησιού μας, όπως κίτρο, κρασί, ρακί, γραβιέρα, μέλι, γλυκά κουταλιού κ.ά.

Στα πλαίσια της έκθεσης θα γίνει παρουσίαση ολάιτες, μέσω των οποίων θα προβληθούν αντιπροσωπευτικά βυζαντινά και αρχαιολογικά μνημεία της περιοχής μας, ενώ θα διανεμηθεί έντυπο υλικό σχετικά με τα αξιοθέατα, τις δραστηριότητες και τα ενδιαφέροντα που συναντά ο επισκέπτης σε κάθε ένα από τα χωριά της Δρυμαλίας, στη Νάξο.

Ο Δήμαρχος α/α
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΒΙΤΖΗΛΑΙΟΥ
Αντιδήμαρχος

ΚΟΡΩΝΙΔΑ ΝΑΞΟΥ ΔΙΗΜΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ιδρυτής-Ιδιοκτήτης: **Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου**
Ανταίου 47, 11146 Γαλάτσι, τηλ. 210-2913369, fax 210-2917400
komiakinaxos@hotmail.com

Εκδότης: Παναγιώτης Εμμ. Λιανής

Συντακτική Επιτροπή:

Μαρία Ε. Καρούση-Βιτζηλαίου,
Παναγιώτης Ε. Λιανής, Φρατζέκος Σ. Φατούρος,
Νικηφόρος Ε. Φιλιππουπολίτης

Τα ενυπόγραφα κείμενα εκφράζουν τον συντάκτη

Ετήσια συνδρομή:

Ιδιώτες..... ευρώ 9
ΟΤΑ, Τράπεζες, Εταιρείες, ΝΠΔΔ..... ευρώ 15

Φωτοστοιχειοθεσία-Εκτύπωση: Ευθύμιος Α. Κυριάκος
Ερεσσού 47-51, 10681 Αθήνα, τηλ.-fax 210-3821173

Τον Αύγουστο, στο Δημομαχικό Μέγαρο Νάξο, λειτούργησε με μεγάλη επιτυχία η έκθεση του Κωμιακή ζωγράφου Αποστόλη Σαχά, με θέμα «Θαλασσινή Γη». Στη φωτογραφία εικονίζεται ο ζωγράφος με τον Ναξιότη Αζαδημαϊκό Ιάκωβο Καμπανέλλη.

Και το χειμώνα το νησί και τα χωριά
μας προσφέρονται για διακοπές

Τα σχολια(να) της «Κορωνίδας»

Πέφτει μακριά η Κωμιακή;

Για τους ταξιτζήδες της Χώρας πρόκειται. Όπως μας καταγγέλει αναγνώστρια της εφημερίδας, οι κατά τα άλλα συμπαθείς «ταρίφες», αρνούνται να κάνουν δρομολόγια στην Κωμιακή ή ζητούν υπέρογκο κόμιστρο, γιατί λείπει τους πέφτει μακριά.

Μεταξύ μας, αγαπητή Σοφία, είναι μακριά το χωριό μας από τη Χώρα αλλά και στη Χώρα μέσα να θες να πας πάλι θα αντιμετωπίσεις τα ξυρισμένα μούτρα τους, όπως εγώ που βγήκα από το καράβι το βράδυ της 28/6 και αν δεν είχα «το μέσον» φίλου μου ταξιτζή θα ανέβαινα με τα πόδια στην «Ελλη», γιατί όλοι έκαναν προκλητικά επιλογή διαδρομών και πελατών.

Όπως υποσχέθηκα, θα τηρήσω την ανωνυμία σου μέχρι να... πάρεις αυτοκίνητο ή μέχρι να αποφασίσεις να καταγγείλεις επώνυμα αυτούς τους λίγους, πιστεύω, που χαλάνε την πιάτσα... **Π.Ε.Λ.**

Κινδυνεύει με «κλείσιμο» το λιμάνι της Νάξου;

Με πρόφαση τα τρομοκρατικά χτυπήματα, τα νέα μέτρα ασφαλείας που προβλέπει η διεθνής σύμβαση SOLAS του διεθνούς ναυτιλιακού οργανισμού (ΙΜΟ) απειλούνται με κλείσιμο, ως προς τη διεθνή δραστηριότητά τους πολλά ελληνικά λιμάνια, μεταξύ των οποίων συμπεριλαμβάνεται και το δικό μας, της Νάξου.

Ο λόγος είναι το υψηλότατο κόστος υλοποίησης των μέτρων ασφαλείας, που σε πολλές περιπτώσεις ξεπερνά τα ετήσια έσοδά τους.

Με βάση τα μέτρα αυτά κάθε ελληνικό λιμάνι που υποδέχεται φορτηγά πλοία άνω των 500 τόνων γκρος, καθώς και επιβατηγά πλοία διεθνών πλώνων υποχρεούται να προσαρμοστεί στα νέα δεδομένα ασφαλείας που προβλέπονται μέχρι την 1η Ιουλίου 2004 χωρίς καμία παράταση. Έως τότε θα πρέπει να έχουν πιστοποιηθεί, ως προς τις απαιτήσεις του κώδικα ISPS, 11 λιμάνια, 37 λιμενικά ταμεία και 43 ιδιωτικές λιμενικές εγκαταστάσεις.

Το δικό μας Λιμενικό Ταμείο έχει ξεκινήσει τις διαδικασίες; **Ν.Ε.Φ.**

Αγώνας δρόμου

Πρώτη του Οχτώβρη και πήραμε στο fax μια ενδιαφέρουσα ανακοίνωση από τον Πολιτιστικό Οργανισμό Δήμου Δρυμαλίας Νάξου. Αναφέρεται στην διεξαγωγή αγώνα δρόμου – Απολλώνιος αγώνας δρόμου – που θα γίνει στις 12 Οκτωβρίου με αφετηρία την Κωμιακή.

Δεν μας πειράζει που δεν διευκρινίζει η ανακοίνωση το σκοπό αυτού του αγώνα γιατί κάθε διοργάνωση έχει και μια αφορμή και συνήθως αφιερώνεται σε κάποιο γεγονός. Π.χ. γίνεται συμβολικά για να τιμήσει ή να αναδείξει κάποιο γεγονός ή ιδέα ή γίνεται για να τονώσει την ανάγκη εξεύρεσης άμεσης λύσης στο θέμα των απορριμμάτων – πραγματικός αγώνας δρόμου – πριν έρθουν τα πρόστιμα!

Μας πειράζει που το μάθαμε την τελευταία στιγμή και χάσαμε – σαν αθλητές εκτός Νάξου – την ευκαιρία να έρ-

θουμε στο χωριό με πληρωμένα εισιτήρια, οπωσδήποτε τη διανυκτέρευση (στον Ξενώνα;) και τα δύο προσφερόμενα τζάμπα γεύματα και μετά τον αγώνα, για να μη χασομερούμε θα ρακιτζήζαμε κιόλας... Μας πειράζει επίσης που δεν έγινε τον Αύγουστο ή στα τρυ(γ)οπάθια που σίγουρα θα είχε περισσότερες συμμετοχές και ελπίζουμε και το προτινουμε να επαναληφθεί το Πάσχα που τα γεύματα θα έχουν και μπάτσοδο. **Π.Ε.Λ.**

Μικρά... όμως σημαντικά

➤ **ΑΝΥΠΑΡΚΤΗ** έως ελλειπέστατη η οδική σήμανση στο μεγαλύτερο μέρος του οδικού δικτύου όλου του νησιού της Νάξου. Ακούστηκαν διάφορα, καταστράφηκαν από τους αέριδες, καταστράφηκαν από τα συνεργεία αποκατάστασης των ζημιών, τις καταστρέφουν κυνηγοί βάζοντας τις πινακίδες σημάδι στόχο. Εμάς δεν μας ενδιαφέρει ο λόγος, ο τρόπος καταστροφής, μας ενδιαφέρει να κυκλοφορούν με ασφάλεια τα οχήματα με τους επιβαίνοντες και έχουμε απαίτηση την αμεσότατη αποκατάσταση-συμπλήρωση της οδικής σήμανσης απ' άκρου εις άκρον του νησιού.

➤ **ΔΕΝ ΜΠΑΖΩΝΟΥΝ** μόνον οι ιδιώτες, μπαζώνει και ο Δήμος Δρυμαλίας(!) Η φωτογραφία με τους κάδους του Δήμου στην διασταύρωση Κωμιακή-Κούρος-Απόλλωνας.

➤ **ΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ** σιδερένια κηκλιδώματα έχουν τοποθετηθεί σε μεγάλο μήκος του οδικού δικτύου και προσφέρουν μια πρόσθετη ασφάλεια στους απρόσεχτους οδηγούς. Περιμένουμε και την αποκατάσταση των γκρεμισμένων πετρόχτιστων τοιχείων στις γέφυρες και όπου αλλού!

➤ **ΕΙΧΑΜΕ** δημοσιεύσει – ένα χρόνο τώρα – φωτογραφία για το γεφύρι που μπαζωνόταν σιγά-σιγά στη διασταύρωση του Μύλου στον Απόλλωνα. Φέτος, Οκτώβρης 2003, έχει μπαζωθεί ολοσχερώς (!) Μετά από λίγο, τι θα πουν οι υπεύθυνοι για τις ζημιές;

➤ **ΤΟ ΑΡΔΕΥΤΙΚΟ** δίκτυο στον Απόλλωνα χρειάζεται επειγόντως συντήρηση-ανακατασκευή σε πολλά σημεία, για να μη χάνονται μεγάλες ποσότητες του πολύτιμου νερού. Η έρευνα από πλευράς Δήμου για την εμφιάλωσή του θα ξεκινήσει;

➤ **ΣΤΟΝ** Αγιολό, κοντά στο «Σπήλιο» είδαμε και τούτο:

Κάποιος δημιουργεί έναν «τοίχο» από βότσαλα, καρφώνει κατά διαστήματα σίδερα για πασάλους, φυτεύει και αλμυρικά κοντά-κοντά και νάτη η επέκταση του οικοπέδου.(!)

➤ **Η ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ** των Ζημιών από τις περυσινές πλημμύρες έχουν προχωρήσει σε ικανοποιητικό βαθμό από την ΕΓΝΑΤΙΑ και τους υπεργολάβους της. Έχουν αποσυρθεί χώματα και βράχοι από τα σημεία κατολισθήσεων στο οδικό δίκτυο, καθαρίστηκαν τα πρανή στο μέσα μέρος των δρόμων, κατασκευάζονται πέτρινα τοι-

χεία, αλλού χτιστά, αλλού με συρμάτινα πλέγματα. Το συρμάτινο πλέγμα στην είσοδο της Κωμιακής από τον Απόλλωνα είναι αντιαισθητικό και ακαλαίσθητο, σε σχέση με την παραδοσιακή αρχιτεκτονική του χωριού. Πρέπει να διορθωθεί η ασχήμια που παρουσιάζεται. Σίδερα στον Άη Γιώργη, ατσάλοσυρμα στο χωριό, πού πάει δηλαδή για να ολοκληρωθεί το σκηνικό.(!);

➤ **ΜΠΑΖΑ** παντού, τόσο παντού, που δεν χρειάζεται κάθε φορά να αναφέρουμε τόπους και τοποθεσίες. Το ίδιο και με πλαστικά παντός είδους και μεγέθους. Λίγη ευαισθησία, από τον πολίτη πρώτα, θα ωφελούσε και την υγεία μας και την ευπρέπεια του περιβάλλοντος που ζούμε.

➤ **Ο ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ** κατά κοινή ομολογία ήταν καθαρός, ασπιρισμένος κι τα Αλμυρικά κλαδεμένα. Να τον διατηρήσουμε έτσι, για πάντα.

➤ **ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ** προς τα «Γράμματα» από τον Κούρο του Απόλλωνα είναι, όπως πάντα, αδιάβατο. Το ίδιο και τα τελευταία 50 μέτρα προς την πηγή της Εμπολής του Απόλλωνα. Είναι απαράδεκτο, χώροι που αν ήταν προσελάσιμοι θα δεχόντουσαν πλήθος επισκεπτών, να παραμένουν απροσπελάσιμοι για μια χούφτα ευρώ. Δεν μας συγκινούν τα μικρά κοινωφελή έργα ή δεν έχουν οικονομικό ενδιαφέρον για κάποιους εργολάβους;

➤ **ΕΙΔΑΜΕ** και μας κατέπληξε το πολυύπτχο που εξέδωσε έγχρωμο, το Πνευματικό Κέντρο Κορωνίδας για την περιοχή μας, την Βόρεια Νάξο. Καταπληκτικές φωτογραφίες, λακωνικά, αλλά σαφή τα κείμενα-λεζάντες του. Συγχαρητήρια και για την ιδέα αλλά κύρια για την υλοποίησή της.

➤ **ΑΚΟΥΣΑΜΕ** με μεγάλη χαρά ότι αρχίζουν συζητήσεις για την δημιουργία Συλλόγου Επαγγελματιών στον Απόλλωνα. Περιμένουμε με μεγαλύτερη χαρά και την σύστασή του. **Ν.Ε.Φ.**

αυθεντικά - κωμιακίτικα

• Κυριακή πρωί στην Κωμιακή. Περαιστικός, θελοντας να τηλεφωνήσω, ρώτησα κάποιον Κωμιακίτη

–Πατριώτη, **λειτουργεί** το καρτοτηλέφωνο; Και κείνος μου απάντησε:

–Δεν ξέρω, ο παπάς όμως λειτουργεί(!)

• Οι καθημερινές εξορμήσεις του προέδρου της Ν.Δ. με τα πόδια, σε τόπους της ευρύτερης κωμιακίτικης Β.Δ. περιφέρειας όπως στον Κάμπο, στην Χίλιαβρόση και στου Μυρίση και με τη δια-

κριτική όντως παρουσία της προσωπικής του φρουράς, πυροδότησαν έναν κύκλο από κωμιακίτικα ανέκδοτα με το γνωστό χιούμορ, δεδομένου ότι και μεις έχουμε τον Καραμανλή μας και μάλιστα μόνιμο στον Κάμπο.

Μια μέρα λοιπόν που ο πρόεδρος φαίνεται το 'χε σκάσει από τους συνοδούς του και τον αναζητήσαν στη γνωστή ταβέρνα του Κάμπο, στην ερώτησή τους μήπως πέρασε από εκεί ο κ. Καραμανλής, έλαβαν την φυσική απάντηση ότι «δεν είναι μακριά, έ-

χει πάει νά ταισίει τα ζα και όπου να 'ναι θα φανεϊ».

• Περι ΧΥΤΑ ο λόγος στο καφε-νείο του χωριού:

–Και γιατί πρέπει α βιαστούμε τόσο πολύ να βρούμε μέρος για τα σκουπίδια;

–Γιατί θα μας βάλουν πρόστιμα που θα πληρώνουν και τα παιδιά των παιδιών μας.

–Αν είναι έτσι δε με νοιάζει λοιπόν! Να πληρώσουν και τα παλιοκόπελα! Μόνο εμείς θα πληρώνουμε;

• Στον τρύγο, κάπου στο χωριό:

–Να πας Γιώργο να βοηθήσεις την αδερφή σου που πολεμά μόνη της στ' αμπέλια.

–Και ποιος της είπε να τα πολεμά;

• Στα γραφεία του Συλλόγου στο Γαλάτσι:

–Τι λέτε, θα ξανακάνετε και φέτος την εκδήλωση για τους επιτυχόντες;

–Έτσι λέμε, αφού είναι καθιερωμένο πια!

–Μα αφού όλοι οι υποψήφιοι κάπου μπαίνουν, μήπως θα 'πρεπε να βραβευτούν αυτοί που δεν μπαίνουν πουθενά;

• Βασίλη τα καβάδια σου τα παίρνεις ένα-ένα *μα σκίστηκε η κάρτα σου και φάνηκε η φτέρνα.*

Το είπε ο Μεντρινός που έπαιζε τακίμι με το Χαρχαλιά, την ώρα που χόρευε ο Φραγκουλιδοβασίλης. Δεινός χορευτής ο αείμνηστος, συνήθιζε πάνω στο τσακίρ κέφι να βγάζει τα παπούτσια του. Την ίδια χορευτική συνήθεια είχε και ο Έρο-Στρογγυλός, επίσης από τους φημισμένους χορευτές του καιρού εκείνου.

• Έχεις της πέρδικας φτερά και του λαγού ποδάρια και έχεις και την τσέπη σου γεμάτη πενηντάρια.

Τω καιρώ εκείνω.

Το τραγούδησε ο Μεντρινός παίζοντας με το Χαρχαλιά σε γλέντι που πρωτοστατούσε ο Βασιλικοφθίμιος.

Διαχρονικό το κοτσάκι, δεν διευκρινίζει αν είναι σε δραχμές ή ευρώ και αν καμιά φορά σας το τραγουδήσουν στα βιολιά, μην το πάρετε τοις μετρητοίς σε ευρώ...

Ναι στο έθιμο, ναι στη «χαρτούρα» αλλά όχι στην υπερβολή. Πρέπει κάποια στιγμή να μάθουμε να αποτιμούμε τις αξίες σε ευρώ, τις υλικές αξίες, γιατί οι πολιτιστικές είναι ανεκτίμητες όπως το γλέντι και ο χορός.

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΑΓΓΕΛΗΣ
 ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ • ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ • ΑΠΟΘΗΚΕΣ
 ΕΡ. ΚΟΥΡΤΙΟΥ 15, ΓΑΛΑΤΣΙ – ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΥΠΟΛΕΩΣ & ΟΡΦΕΩΣ 30, ΛΑΜΠΡΙΝΗ
 ΓΡΑΦΕΙΟ: ΤΗΛ. 210-2932300, ΤΗΛ./FAX 210-2135057
 ΟΙΚΙΑ: ΤΗΛ. 210-2920785

ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΑΝΤΙΠΑΡΟΧΕΣ * ΕΡΓΟΛΑΒΙΕΣ
ΦΡΑΓΚΟΥΛΗΣ ΑΛΙΜΠΕΡΤΗΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΛΙΜΠΕΡΤΗΣ
 ΒΕΡΓΑΣ 10, ΧΑΛΑΝΔΡΙ – ΤΗΛ. 210-6394702

Δελτίο πληροφοριών για τη λειτουργία

ΠΡΟΣ: Τη Συντακτική Επιτροπή της εφημερίδας «Κορωνίδα Νάξου»

Αγαπητοί κύριοι,
Στο φύλλο 6 της εφημερίδας και στα αποσπάσματα που παρουσιάζετε από το βιβλίο του συγχωριανού μας βουλευτή κ. Νίκου Λεβιογιάννη «ΚΩΜΙΑΚΗ ΝΑΞΟΥ», τόμος Β', διάβασα τα στοιχεία που παραθέτει για το σχολείο της Κωμιακής ο αξιότιμος κ. Νίκος Κεφαλληνιάδης. Για πληρέστερη ενημέρωσή σας στέλνω κι εγώ λεπτομερή στοιχεία για τη λειτουργία του σχολείου του χωριού μας (από τότε που ιδρύθηκε μέχρι και το έτος 1977).

Όλα, σχεδόν, τα στοιχεία αυτά προέρχονται από τα αρχεία του σχολείου και τα υπόλοιπα από εμπειριστάτων και διασταυρωμένη έρευνα που είχε γίνει σχετικά με αυτό.

Ελπίζω ότι θα βοηθήσουν τους μελετητές της μεγάλης ιστορίας του χωριού μας και ότι θα προσθέσουν ένα ακόμη, έστω μικρό, κεφάλαιο σ' αυτήν.

Με εκτίμηση
Νίκος Ιω. Κορρές
Δάσκαλος

1. Το σχολείο ιδρύθηκε το έτος 1855. Σύμφωνα με πληροφορίες, λειτουργεί από το έτος της ίδρύσεώς του.

2. Το διδακτήριο χτίστηκε το έτος 1930. Η ιδέα και η προσπάθεια ανήκουν στον τότε Πρόεδρο και γιατρό του χωριού Κ. Πιτταρά. Με την πρωτοβουλία του βρέθηκε στην αρχή το οικόπεδο, το οποίο δώρισαν χωριανοί, και

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

α/α	Σχολικό έτος	Μαθητές
1	1926-1927	186
2	1927-1928	191
3	1928-1929	203
4	1929-1930	221
5	1930-1931	232
6	1931-1932	263
7	1932-1933	262
8	1933-1934	260
9	1934-1935	234
10	1935-1936	206
11	1936-1937	183
12	1937-1938	215
13	1938-1939	246
14	1939-1940	243
15	1940-1941	67
16	1941-1942	5
17	1942-1943	10
18	1943-1944	3
19	1944-1945	66
20	1945-1946	119
21	1946-1847	250
22	1947-1948	232
23	1948-1949	215
24	1949-1950	140
25	1950-1951	123
26	1951-1952	144
27	1952-1953	153
28	1953-1954	156
29	1954-1955	189
30	1955-1956	213
31	1956-1957	221
32	1957-1958	233
33	1958-1959	221
34	1959-1960	219
35	1960-1961	220
36	1961-1962	222
37	1962-1963	229
38	1963-1964	229
39	1964-1965	224
40	1965-1966	207
41	1966-1967	193
42	1967-1968	191
43	1968-1969	190
44	1969-1970	162
45	1970-1971	155
46	1971-1972	138
47	1972-1973	121
48	1973-1974	105
49	1974-1975	104
50	1975-1976	98
51	1976-1977	90

Η προτομή του αείμνηστου δασκάλου Γεωργίου Μανδηλαρά, που κοσμεί το προαύλιο του Δημοτικού Σχολείου. Ελάχιστος φόρος τιμής των μαθητών του.

κατόπιν, με προσωπική εργασία των κατοίκων, άρχισε η ανέγερση. Ήταν ισόγειο με δύο αίθουσες διαστάσεων 6-9 μέτρων και ένα διάδρομο. Είναι πετρόκτιστο.

Η δαπάνη για την οροφή και τα κουφώματα βάρυτε το Σχολικό Ταμείο, τα χρήματα του οποίου προήρχοντο από κρατική επιχορήγηση.

3. Από το 1940 μέχρι το 1977 ο μέσος όρος των μαθητών που φοίτησαν στο σχολείο ήταν 160,52. Στα παλαιότερα χρόνια φοιτούσαν περισσότεροι μαθητές, γιατί τότε όλες οι οικογένειες του χωριού ήταν πολυμελείς. Στο σχολείο πήγαιναν και κορίτσια. Για το πότε πρωτοπήγαν δεν υπάρχουν σίγουρες πληροφορίες, αλλά από το 1898 είναι σίγουρο ότι φοιτούσαν και κορίτσια.

4. Με βάση το αρχείο, το σχολικό έτος 1931-1932 είχε τους περισσότερους μαθητές και συγκεκριμένα 263, ενώ τους λιγότερους μαθητές είχε το σχολικό έτος 1943-1944 και συγκεκριμένα 123.

3. Τούτο οφείλεται στο ότι κατά το σχολικό έτος 1943-1944 το σχολείο δεν λειτουργούσε λόγω της Κατοχής (όπως αναφέρει ο Γενικός Έλεγχος), ενώ στο Μαθητολόγιο είναι γραμμένοι 241 μαθητές.

5. Τα έτη 1937-1939 χτίστηκε ο άνω όροφος του διδακτηρίου, αποτελούμενος από δύο αίθουσες διαστάσεων 6-9 μ., ένα γραφείο και ένα μικρό διάδρομο. Η δαπάνη βάρυτε το Σχολικό Ταμείο και τα χρήματα προήρχοντο από κρατική επιχορήγηση. Δαπάνηθηκε το ποσό των 187.252 δρχ.

6. Στο σχολείο φοιτούσαν και τα παιδιά του συνοικισμού Απόλλωνα (ο οποίος υπάγεται στην κοινότητα Κορωνίδας), μέχρι που ιδρύθηκε εκεί σχολείο. Η φοίτηση των παιδιών του Απόλλωνα δεν ήταν υποχρεωτική. Γι' αυτό και δεν υπάρχει ο ακριβής αριθμός των.

7. Στο σχολείο διδάσκονταν όλα τα μαθήματα. Τα έτη 1898-1902 δεν εδιδάσκετο «Γεωμετρία».

8. Οι μαθητές είχαν συνήθως μόνο «Αναγνωστικό». Οι πιο εύποροι είχαν «Προβληματάριο» και «Άτλαντα».

Τίτλοι Αναγνωστικών βιβλίων:
«ΟΔΥΣΣΕΙΑ»
«ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ»
«ΤΟ ΡΑΖΑΚΙ ΣΤΑΦΥΛΙ»
«Ο ΦΑΡΟΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ»

9. Το σχολείο συντηρούνταν από εισφορές του τότε Δήμου Κορωνίδας και κατόπιν Κοινότητας Κορωνίδας, από χρήματα που έφερναν οι μαθητές και από επιχορήγηση της Εκκλησίας.

Οι δάσκαλοι από το έτος 1898 πληρώνονταν από το Δημόσιο.

Το έτος 1916 ο δάσκαλος ήταν στο στρατό και οι γονείς είχαν πάρει τον ιερέα για να κάνει στα παιδιά μάθημα. Το κάθε παιδί του έδινε 50 λεπτά το μήνα. Και το έτος 1917 συνέβη το ίδιο.

10. Εκτός από την ανάγνωση, που ο δάσκαλος τη διάβαζε, τα άλλα μαθήματα τα έλεγε προφορικά και έγραφε την περίληψή τους στον πίνακα. Οι μαθητές τα αντέγραφαν και κατόπι εξετάζονταν σ' αυτά. Πρόγραμμα δεν υπήρχε. Ο δάσκαλος όριζε από την προηγούμενη τι μαθήματα θα γίνουν την άλλη μέρα.

Για κάθε ένα ή δύο μαθήματα οι μαθητές είχαν από ένα τετράδιο. Για πρόχειρο χρησιμοποιούσαν την πλάκα.

Πολλές φορές μαθητές μεγαλύτερων τάξεων διάβαζαν τους μαθητές των μικρότερων τάξεων. Ο δάσκαλος έβαζε τους καλούς μαθητές για τη δουλειά αυτή.

Το σχολείο είχε πολλές ελλείψεις σε θρανία και τα εποπτικά μέσα ήταν ανύπαρκτα.

Το χειμώνα ο κάθε μαθητής έφερνε από το σπίτι του κάρβουνα σε έναν τενεκέ ή πήλινο δοχείο και το έβαζε κάτω από τα πόδια του για να ζεσταίνεται. Από τα παράθυρα έμπαινε νερό και το πάτωμα γέμιζε. Όλοι σχεδόν οι μαθητές σε όλη τη διάρκεια του χρόνου ήταν ξυπόλητοι, με ρούχα φθαρμένα και μπλωμένα και συνήθως αποφόρια του μεγαλύτερου αδερφού, ενώ πολλοί πεινούσαν. Και εκείνοι που έφεραν λίγο ψωμί μαζί τους το μοιράζονταν με τα άλλα τους αδέρφια, ενώ άλλα παιδιά τους παρακαλούσαν για μια «μπουκιά». Όταν το τετράδιο τελειωνε, δούσκολα οι γονείς τους αγόραζαν άλλο, ενώ μελάνι έκαναν από ένα χόρτο, το μελανόχορτο ή μεταξάκι, αφού προηγουμένως το έβραζαν.

Οι σάκες ήταν από πανί ή υφαντές (για τους πιο εύπορους) και με κορδόνι κρέμονταν από τον ώμο (μπάλτσες).

Αριθμητικός πίνακας μαθητών που γράφτηκαν και που φοίτησαν στο σχολείο σ' όλα τα χρόνια της λειτουργίας του.

Για τα έτη 1855-1926 δεν υπάρχει Αρχείο.

Οι πληροφορίες ανεβάζουν το

μέσο όρο σε 190-245 κατά σχολικό έτος.

Από το σχολικό έτος 1926-1927 ο αριθμός των μαθητών αναφέρεται στον ΠΙΝΑΚΑ 1.

Σημειώσεις:

1. Το σχολικό έτος 1941-1942 είχαν γραφτεί 95 μαθητές. Αλλά πλην των 5 ουδείς άλλος φοίτησε.

2. Το σχολικό έτος 1942-1943 είχαν γραφτεί 322 μαθητές. Αλλά πλην των 10 ουδείς άλλος φοίτησε.

3. Το σχολικό έτος 1943-1944 είχαν γραφτεί 241 μαθητές. Προβιβάστηκαν μόνο 3.

4. Το σχολικό έτος 1944-1945 είχαν γραφτεί 245 95 μαθητές. Φοίτησαν οι 66. Το σχολικό έτος είχε διάρκεια από τον Απρίλιο του 1945 μέχρι το τέλος του 1945.

5. Το σχολικό έτος 1945-1946 είχαν γραφτεί 260 μαθητές. Φοίτησαν οι 119. Κατά το σχολικό αυτό έτος όλοι που φοίτησαν στην Τρίτη τάξη μεταφέρθηκαν στην Τετάρτη τάξη.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Έτη	Δάσκαλοι
1898-1899	Θεοφάνης Κυπριιάδης
1899-1902	Θεοφάνης Κυπριιάδης
1902-1905	Ιωάννης Μάλαμας
1905-1916	Γεώργιος Μανδηλαράς
1916-1918	Ιερέας Ιωάννης Φιλιππουπολίτης
1918-1922	Γεώργιος Μανδηλαράς
1922-1924	Γεώργιος Μανδηλαράς, Ιερέας Κλουβάτος
1924-1928	Γεώργιος Μανδηλαράς, Σταυρούλα Μεγκίρη
1929-1930	Γεώργιος Μανδηλαράς, Ιωάννης Γεράδης, Ελένη Κονταράτου
1930-1933	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας
1933-1934	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας, Τριανταφυλλιά Χατζησταματίου
1934-1935	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας, Κούλα Γαϊτάνου
1935-1938	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας, Φρόσω Βλασπάρη
1938-1939	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας, Μαρία Άρτεμις
1939-1940	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας, Χρυσάνθη Λαζουπούλου
1940-1946	Γεώργιος Μανδηλαράς, Φωτοδότης Μάλαμας
1946-1948	Γεώργιος Μανδηλαράς, Ναθαλία Γιαννέτσου
1948-1949	Μαρία Τζαννίνη, Στυλιανή Ματζουράνη
1949-1950	Αρχοντούλα Λυκογιαννάκη, Μαρία Τζαννίνη, Στυλιανή Ματζουράνη
1950-1951	Κοσμάς Καπλάνογλου, Μαρία Τζαννίνη, Αθανάσιος Κουτάντζης
1951-1952	Κοσμάς Καπλάνογλου, Ειρήνη Βλακού
1952-1953	Κοσμάς Καπλάνογλου, Ειρήνη Κατερίνη, Αικατερίνη Λογοθέτου, Σοφία Ζευγώλη
1953-1955	Ειρήνη Κατερίνη, Εμμανουήλ Μυτιληναίος, Σοφία Ζευγώλη
1955-1956	Εμμανουήλ Μυτιληναίος, Σοφία Ζευγώλη, Β. Ρώτα
1956-1957	Αντώνιος Λαμπαδάκης, Σοφία Ζευγώλη, Πέτρος Κοντόπουλος
1957-1958	Πέτρος Γιαμούρης, Στυλιανή Ναυπλιώτου, Σοφία Ζευγώλη, Αικατερίνη Ελευθερίου
1958-1959	Πέτρος Γιαμούρης, Γεώργιος Τζαννετίης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Ελένη Παραρά-Φιοιλιτάκη
1959-1960	Πέτρος Γιαμούρης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Γεώργιος Τζαννετίης, Στυλιανή Ναυπλιώτου
1960-1961	Πέτρος Γιαμούρης, Γεώργιος Τζαννετίης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης
1961-1962	Πέτρος Γιαμούρης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης, Μαρία Μυκονιάτου
1962-1964	Πέτρος Γιαμούρης, Ιουλιανός Τζιώτης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης, Μαρία Μυκονιάτου
1964-1967	Πέτρος Γιαμούρης, Ιουλιανός Τζιώτης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης, Μαρία Μυκονιάτου, Μαργαρίτα Δέτση
1967-1968	Πέτρος Γιαμούρης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης, Μαργαρίτα Δέτση, Νικόλαος Κορρές
1968-1969	Πέτρος Γιαμούρης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης, Μαργαρίτα Δέτση, Νικόλαος Κορρές, Σοφία Ελευθερίου
1969-1970	Πέτρος Γιαμούρης, Αικατερίνη Ελευθερίου, Θεολόγος Καστρινέλλης, Μαργαρίτα Δέτση, Νικόλαος Κορρές, Γεώργιος Σαλτερής
1970-1971	Πέτρος Γιαμούρης, Μαργαρίτα Δέτση, Γεώργιος Σαλτερής, Δέσποινα Μαστρογιαννοπούλου
1971-1972	Νικόλαος Κορρές, Μαργαρίτα Δέτση, Σοφία Δασενάκη, Γεώργιος Γαλλιός, Δημήτριος Κρητικός
1972-1973	Νικόλαος Κορρές, Μαργαρίτα Δέτση, Ιωάννης Θυρής, Ευαγγελία Βενιέρη
1973-1974	Νικόλαος Κορρές, Μαργαρίτα Δέτση, Ιωάννης Θυρής, Ευαγγελία Βενιέρη, Αικατερίνη Ελευθερίου
1974-1975	Νικόλαος Κορρές, Μαργαρίτα Δέτση, Νικήτας Βολανάκης
1975-1976	Νικόλαος Κορρές, Μαργαρίτα Δέτση, Σοφία Δασενάκη, Ανάληψη Βαζαίου, Γεώργιος Κοϊνάρης
1976-1977	Νικόλαος Κορρές, Μαργαρίτα Δέτση, Νικόλαος Χρυσής

του Δημοτικού Σχολείου Κορωνίδας Νάξου

← **Ονομαστικός πίνακας των Δασκάλων που δίδαξαν στο σχολείο από την αρχή της λειτουργίας του μέχρι το 1977.**

Για το προ του 1898 έτη έχουν μείνει τα ονόματα των δασκάλων:

1. Βροντολόος...
  2. Ανδρής...
- Δεν είναι γνωστό ποια ακριβώς έτη δίδαξαν.
Οι μετέπειτα δάσκαλοι είναι οι αναφερόμενοι στον ΠΙΝΑΚΑ 2 (σελ. 4).

Αλλα στοιχεία

1. Το έτος 1916 το σχολείο στεγαζόταν σε ιδιωτική οικία. Το έτος 1917 το σχολείο στεγαζόταν σε ιδιωτική οικία και στην εκκλησία. Από το έτος 1918 μέχρι το έτος 1930, που χτίστηκε το διδακτήριο, το σχολείο στεγαζόταν σε οικία που ανήκε στη Σχολική Εφορεία και που πουλήθηκε στην Κοινότητα και σήμερα είναι Κοινοτικό Γραφείο.

2. Η περιμόρφωση και η διαμόρφωση του προαυλίου έγινε με την πρωτοβουλία του τότε Διευθυντή του σχολείου Πέτρου Γιαμούρη, κατά τα έτη 1957 και 1958. Η εργασία κόστισε 27.200 δρχ. και προήρξε από κρατική αρωγή. Επίσης τα έτη 1958 και 1959 έγινε η σκάλα της εισόδου και κόστισε 1.960 δρχ. Η από σίδερο εξώθυρα τοποθετήθηκε το έτος 1960 και κόστισε 2.000 δρχ. Τότε χτίστηκαν και τα αποχωρητήρια και φυτεύτηκαν τα πεύκα.

3. Το έτος 1967, με δωρεά του Συλλόγου Κορωνίδας Νάξου και συνδρομή των μαθητών του και με την πρωτοβουλία του Πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών Στυλιανού Κορρέ, τοποθετήθηκε στο προαύλιο του σχολείου η προτομή του δασκάλου Γεωργίου Μανδηλαρά.

4. Το έτος 1971 και μετά από ενέργειες του τότε Διευθυντή του σχολείου Νικολάου Κορρέ, έγινε αντικατάσταση όλων των παλαιών κουφωμάτων του διδα-

1932. Το Δημοτικό Σχολείο Κομμακής σχεδόν ετοιμοπαράδοτο. Από δεξιά: Ο Λεβαϊαννονικόλας, ο πρόεδρος-γιατρός Κωνσταντίνος Πιτταράς, ο δάσκαλος Γεώργιος Γ. Μανδηλαράς και ο Νικόλαος Μάρκου Παντελλάς. Μεταξύ των πιτσιρικάδων ο Τάκης του δασκάλου με το πηλίκιο και ο Σουσουνονικόλας στη γωνία.

κτηρίου, δαπάνης 56.000 δρχ. Το έτος 1972 έγινε η περίφραξη και η διαμόρφωση του νοτίου προαυλίου, με την ανέγερση τοίχου μονοπλόκ αξίας 23.492 δρχ. Τα έτη 1973 και 1974 έγινε η πλήρης διαμόρφωση του προαυλίου χώρου, με την ανέγερση τοίχου μονοπλόκ κατά μήκος της δυτικής πλευράς του, μήκους 59 μ. και ύψους 3 μ. Η αξία του ήταν 77.203 δρχ.

5. Το έτος 1971 ο Στυλιανός Θεοδώρου Χωριανόπουλος πρόσφερε δωρεάν στο σχολείο μια πλήρη παιδική χαρά εξ ολοκλήρου καινούργια. Η δωρεά έγινε επ' ονόματι της Ειρήνης Ν. Κορρέ.

6. Το έτος 1976 το διδακτήριο σοβατίστηκε εξωτερικά. Η δαπάνη ήταν 82.081 δρχ.

7. Το έτος 1976 ο Σύλλογος Κορωνίδας Νάξου τοποθέτησε στο σχολείο έξι αλεξικέραυνα, αξίας 50.000 δρχ. Η δαπάνη βάρυνε το Σύλλογο.

8. Με συνεχή εργασία δασκά-

λων και μαθητών ο όλος σχολικός χώρος είχε φυτευθεί με δέντρα και λουλούδια. Από το έτος 1971 το σχολείο διέθετε και ζωολογικό κήπο, με αρκετά είδη ζώων και πτηνών. Επίσης το ίδιο έτος δημιουργήθηκε μουσείο με θαλασσινά είδη, πετρώματα, έντομα και άλλα.

9. Η ύδρευση του σχολείου και η κατασκευή του κρηνοστασίου έγιναν με δωρεά των Γεωργίου και Ξανθής Χωριανόπουλου.

10. Το έτος 1975 δωρήθηκε στο σχολείο βιβλιοθήκη με πολλά και χρήσιμα βιβλία. Η δωρεά έγινε εις μνήμην Σπυρ. Μενταύλου, Επιθεωρητή Δημοτικών Σχολείων.

11. Το έτος 1977 ο Κομμακίτης Γεώργιος Ιωάννου Χωριανόπουλος (Θεοωρογιώργος) άνοιξε με το μηχανήμα του αμαξωτό δρόμο, ο οποίος συνέδεσε το σχολείο με τη δημόσια αμαξητή οδό. Η όλη εργασία, μεγάλης αξίας, έγινε δωρεάν εις μνήμην του δασκάλου του Γεωργίου Μανδηλαρά.

12. Με δωρεά των παιδιών του Κωνσταντίνου Χωριανόπουλου (Κωνσταντάκη) έγινε ο εξωτερικός περιμετρικός ηλεκτροφωτισμός του σχολείου και στους δύο ορόφους.

13. Με ενέργειες του δασκάλου Νικολάου Ιω. Κορρέ ιδρύθηκε και λειτουργήσε από τον ίδιο επί πέντε έτη επίσημο Νυκτερινό Δημοτικό Σχολείο. Στο διάστημα της λειτουργίας του αρκετοί άνθρωποι φοίτησαν σ' αυτό και απέκτησαν το απολυτήριο του Δημοτικού Σχολείου.

14. Ιδρύθηκε Νηπιαγωγείο, το οποίο ωφέλησε πολλά παιδιά και ανακούφισε πολλούς γονείς.

15. Μετά την εισβολή των Τούρκων στην Κύπρο, το σχολείο υιοθέτησε την πρόσφυγα (τότε μαθήτρια) Καλομοίρα Μουγιάρη. Με τη συγκινητική συνδρομή των μαθητών και των κατοίκων του χωριού η παραπάνω ενισχυόταν επί σειρά ετών.

16. Το έτος 1976 ανηγέρθηκε στο νότιο προαύλιο του σχολείου

Από αφηγήσεις μαθητών... ογδοντάηδων σήμερα

• Το 1930, όταν άρχισε να χτίζεται το σχολείο, εκεί που είναι σήμερα, επειδή δεν υπήρχαν νταμάρια να βγάσουν χαλίκια και άμμο, με προτροπή του δασκάλου στους μαθητές και του προέδρου που όρισε προσωπική εργασία, δεκάδες παιδιά και γονείς ξαμολήθηκαν από το Μούτσουνα μέχρι το Πλατανάκι, την Αλακόπετρα και τα Μαλιασμένα Χωράφια μαζεύοντας σε καλαθάκια χαλίκια, ενώ αγωγιάτες κουβαλούσαν άμμο από τσι ρυακούδοι του χωριού. Ήταν πολύ συγκινητικό το θέαμα, να βλέπεις ένα ολόκληρο χωριό να χτίζει το σχολείο του πραγματικά πετραδάκι-πετραδάκι...

(Αφήγηση Νικολάου Σουσουνή)

• Όταν μας κάλεσε η πατρίδα στα όπλα το 1946, φύγαμε για να παρουσιαστούμε καμιά 15αριά χωριανοί με τα πόδια μέχρι τη Χώρα και από κει επιβιβαστήκαμε σε καράβι για τον Πειραιά. Όμως έπιασε φουρτούνα και το καράβι έδωσε για μια μέρα στη Σύρα. Μόλις βγήκαμε στην Ερμούπολη, μας περίμενε και μας υποδέχτηκε ο Φωτοδότης Μάλαμας, δάσκαλος της σειράς μας στο χωριό από το 1930 μέχρι και το 1946. Μάλιστα μας πήρε και στο σπίτι του, μας περιποίηθηκε και μας διηγήθηκε πολλά πράγματα για το σχολείο μας.

(Αφήγηση Εμμανουήλ Λιανή)

ναός επ' ονόματι του προστάτη των γραμμάτων και των σχολείων Αγίου Κοσμά του Αιτωλού.

17. Το σχολείο, για τις δραστηριότητές του, είχε βραβευτεί αρκετές φορές από δημόσιους φορείς (Αγροτική Τράπεζα, ΠΑΣΕ-ΓΕΣ, Ένωση Γεωργικών Συνεταιρισμών Νάξου).

Νικόλαος Ιω. Κορρές

Το μονοθέσιο Δημοτικό Σχολείο του Απόλλωνα λειτουργεί «ολοήμερο»

Συνάντηση-συζήτηση με την δασκάλα κ. Παναγιώτα Παπουτσή

Πέμπτη 2 Οκτώβρη επισκεφθήκαμε το Σχολείο όπου με πολύ ευγένεια και χαρά μας υποδέχτηκε η δασκάλα με τους μικρούς μαθητές της.

Το σχολείο στεγάζεται στην πρώην οικία Γεωργίου Κορρέ, «φιλοξενεί» 7 (επτά) μαθητές, 4 κορίτσια και 3 αγόρια. Οι τάξεις που λειτουργούν με τους μαθητές αντίστοιχα είναι: 1η τάξη, με μαθήτρια την Κυριακή Ελευθερίου Ανδρή. 2α τάξη, με μαθήτρια την Μαρία Γεωργίου Πρεβενίου. 3η τάξη, με μαθητή τον Παράσχο Πρέκα. 4η τάξη, με μαθήτρια την Δέσποινα Γεωργίου Μυλωνά, μαθητές τους Ευάγγελο Αντωνίου Ανδρή, Κωνσταντίνο Στυλιανού Βιτζηλαίο. 5η τάξη: δεν φοιτά κανένα παιδί. 6η τάξη, με μαθήτρια την Ειρήνη Στυλιανού Βιτζηλαίου.

Η δασκάλα τους κ. Παναγιώτα Παπουτσή, καλοσυνάτη, πρόσχαρη, απόφοιτος του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημο-

Η δασκάλα με τα παιδιά του Δημοτικού Σχολείου Απόλλωνα.

τικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αιγαίου, μας ενημέρωσε για την λειτουργία του ολοήμερου σχολείου.

Η ίδια διδάσκει όλες τις τά-

ξεις, όπως και το προηγούμενο σχολικό έτος.

Υπεύθυνη λειτουργίας του ολοήμερου η κ. Άννα Μελισσο-

γού. Διδάσκει στα παιδιά Θεα-

τρική Αγωγή μέσα από παιχνίδια που βοηθούν στο να συνεργάζονται μεταξύ τους. Συγχρόνως διδάσκονται μουσική και μαθαίνουν φλογέρα. Γυμναστική κάθε Δευτέρα από τον κ. Ιωάννη Ζευγούλη. Μάθημα Υπολογιστών κάθε Τετάρτη με τον κ. Ιωάννη Μελισσογρό.

Το ολοήμερο λειτουργεί, παρά τις ελλείψεις εξοπλισμού, με τις φιλότιμες προσπάθειες γονιών και δασκάλων. Οι σχέσεις γονιών-δασκάλων είναι πάρα πολύ καλές.

Το μεγαλύτερο πρόβλημα που διαπιστώσαμε είναι η ακαταλληλότητα του σπιτιού και της αυλής που φιλοξενούνται οι μικροί μαθητές.

Ακατάλληλο και επικίνδυνο εκεί που βρίσκεται – δίπλα στο δημόσιο δρόμο – χωρίς ουσιαστικά μέτρα προστασίας για τους ανήλικους μαθητές-παιδιά!

Σε ερώτησή μας προς τους μικρούς μαθητές, αν είναι ευχαριστημένοι από τον χώρο του Σχολείου τους, απάντησαν όχι. Θέλουν «ένα σχολείο μεγαλύτερο με προαύλιο χώρο που θα μπορούμε να παίζουμε χωρίς κίνδυνο και μπάλλα».

Ν.Ε.Φ.

Προσφορά του Συλλόγου Γυναίκων Κομμακής στο Δημοτικό Σχολείο

Ο Σύλλογος Γυναίκων διέθεσε το ποσό των 1.600 ευρώ για την αγορά υφάσματος για κουρτίνες και κουρτινόξυλα για το Δημοτικό Σχολείο του χωριού μας. Για άπρισμα και καθάρισμα του εξωτερικού χώρου το ποσό των 240 ευρώ.

Έτσι ολοκληρώθηκε η ανακαίνιση και ο καλλωπισμός του σχολείου. Αυτό βέβαια δε σημαίνει ότι όλα είναι εντάξει, ελλείψεις υπάρχουν και μάλιστα πολλές και αυτό ας το λάβουμε υπ' όψιν μας όλοι, υπεύθυνοι και μη, και ας κάνουμε ό,τι καλύτερο για τα λήγα παιδιά που έμειναν.

Εδώ πρέπει να ευχαριστήσουμε θερμά τους δασκάλους για το ενδιαφέρον που δείχνουν για το σχολείο και τα παιδιά και ιδιαίτερα τον διευθυντή κύριο Απόστολο Γκιόλβα. Αξίζει να σημειώσουμε εδώ ότι αρκετές μέρες πριν ανοίξουν τα σχολεία αφιέρωσαν πολύ από τον χρόνο του στο να καθαριστεί και να ετοιμαστεί το σχολείο για να υποδεχτεί τα παιδιά μας.

Ξενώνας της Κωμιακής: Πρέπει να ανταποκριθεί στις προσδοκίες όλων

ΕΧΟΥΜΕ στα χέρια μας δύο ευχαριστήριες επιστολές. Μία από την Ένωση της Ελληνικής Νεολαίας Ουκρανίας, που απευθύνεται στην Αντιδήμαρχο Δήμου Δρυμαλίας κ. Βούλα Βιτζηλαίου (του Γιάννη του Έργαρου) και μία δεύτερη από το Ινστιτούτο Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης Εθνικού Πανεπιστημίου του Ντόντσεκ του Υπουργείου Παιδείας και Επιστήμης της Ουκρανίας που απευθύνεται στον Δήμαρχο Δρυμαλίας κ. Γιάννη Τζουάννη. Τις αναδημοσιεύουμε χωρίς σχόλια, γιατί τα λένε όλα και μάλιστα τόσο συγκινητικά περιγράφουν την φιλοξενία τους στον Ξενώνα της Κωμιακής και τις εμπειρίες τους από την γνωριμία τους με το χωριό μας και την ορεινή Νάξο γενικότερα.

Συχαίροντες και εμείς την Βούλα Βιτζηλαίου, τους συνεργάτες της και πρώτα απ' όλα τον Δήμαρχο Δρυμαλίας, θα ομολογήσουμε μετά λόγου γνώσεως ότι επιτέλους η Κωμιακή αρχίζει να βγαίνει από το περιθώριο. Κι αυτό μας κάνει ακόμα πιο αισιόδοξους για το μέλλον του τόπου μας.

Όσον αφορά το πρόγραμμα φιλοξενίας 19 νέων του απόδημου Ελληνισμού (Ουκρανία, Γεωργία, Δανία), στο οποίο συμμετείχε ο Δήμος Δρυμαλίας, ενημερωθήκαμε κάπως αργά και πάντως όχι επίσημα και αναρωτιόμαστε γιατί υπήρξαμε θεατές και όχι πρωταγωνιστές, όπως έχουμε δηλώσει ότι θα θέλαμε να είμαστε, σε κάθε δραστηριότητα για το καλό του χωριού.

Επίσης μόλις τώρα πληροφορούμαστε για άλλο πρόγραμμα φιλοξενίας έντεκα (11) Γερμανών δασκάλων με περιβαλλοντικά ενδιαφέροντα (νερό και ηλιακή ενέργεια) που πραγματοποιείται στο πρώτο 10ήμερο του Οκτωβρίου υπό την αιγίδα του Δήμου Δρυμαλίας και πάλι στο χωριό και στον Ξενώνα. Κι αυτό το μάθαμε ανεπίσημα, επειδή τυχαίνει να γνωρίζουμε προσωπικά τον επικεφαλής της ομάδας και δυστυχώς το πρόγραμμα το διαβάσαμε από τα... γερμανικά!

Να σημειώσουμε ότι με τον επικεφαλής της ομάδας κ. Kanstern Klehn και σαν σύλλογος και σαν άτομα έχουμε συνεργαστεί στο παρελθόν και μάλιστα η περσινή έκθεση φωτογραφίας στον Σύλλογο, με τοπία του χωριού, είναι προϊόν αυτής της συνεργασίας.

Εν κατακλείδι, απαιτούμε έγκαιρη ενημέρωση για κάθε πολιτιστική δραστηριότητα που αφορά το χωριό μας και, είτε το θέλουν ορισμένοι είτε όχι, ο Σύλλογος και η εφημερίδα είναι επά και βλέπει και κρίνει και απαιτεί.

Π.Λ.

• Επί των προγραμμάτων φιλοξενίας στον Ξενώνα:

– Απ' όσα γνωρίζουμε, φιλοξενήθηκαν το καλοκαίρι απόδημοί νέοι από τρεις χώρες: Ουκρανία, Γεωργία, Δανία. Έχουμε δύο ευχαριστήριες επιστολές από την Ουκρανία. Μας λείπουν ευχαριστήριες από Δανία και Γεωργία.

– Δύο τα κρατούμενα.
– Φιλοξενούνται τώρα τον Οκτώβριο 11 Γερμανοί περιβαλλοντολόγοι δάσκαλοι στο χωριό. Όπως μάθαμε, τα έξοδά τους είναι πληρωμένα από το Γερμανικό Υπουργείο Περιβάλλοντος. Πόσο θα κοστίσουν στον Δήμο αυτές οι φιλοξενίες; Τελικά ποιος πληρώνει;

Καλόπιστα ρωτούμε και θέλουμε απάντηση.

ΟΙ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ

Αξιότιμη κυρία Βιτζηλαίου,

Με την παρούσα επιστολή θα ήθελα εξ' ονόματος της Ένωσης Νέων Ελλήνων της Ουκρανίας και ιδιαίτερα εξ' ονόματος όλων των νεολαίων από την Ένωσή μας, οι οποίοι έλαβαν μέρος στο φετινό πρόγραμμα φιλοξενίας στον Δήμο σας, να σας ευχαριστήσω για την άφογη οργάνωση του προγράμματος αυτού και για την φροντίδα και την αγάπη σας που προσφέρατε στα παιδιά μας.

Πρόσφατα είχα συνάντηση με τους νέους, οι οποίοι είχαν την τύχη να πάρουν μέρος στο πρό-

γραμμα σας. Όλοι επέστρεψαν στην Ουκρανία με τις καλύτερες αναμνήσεις και εντυπώσεις από την διαμονή τους στην Ελλάδα. Εκδρομές και καταπληκτική φύση της Ελλάδος θα μείνουν στη μνήμη και στην καρδιά τους για πάντα.

Θα ήθελα επίσης να μεταφέρω την εγκάρδια ευγνωμοσύνη μου στην κ. Χριστίνα Ευθυμιάτου και σε όλα τα στελέχη που πήραν μέρος στην οργάνωση του προγράμματος για την ατμόσφαιρα αγάπης και φιλίας στην οποία βρίσκονταν τα παιδιά κατά την διάρκεια της διαμονής τους στη Νάξο.

Πιστεύω ότι αυτή η συνεργασία μας θα συνεχιστεί και στο μέλλον, έτσι ώστε να δημιουργηθούν δυνατές επαφές φιλίας μεταξύ των δύο λαών μας.

Αν χρειαστείτε τίποτα, μη διστάζετε να με πάρετε στα εξής τηλέφωνα: 0038 0629 232984, 0038 067 7170231.

Εύχομαι ολόκαρδα σε σας και σε όλους τους συνεργάτες σας υγεία, χαρά, ευτυχία και κάθε επιτυχία στο έργο σας.

Με φιλικούς χαιρετισμούς και με πολλή εκτίμηση

Α. ΠΑΥΛΟΒΑ

Πρόεδρος της Ένωσης Νέων Ελλήνων της Ουκρανίας

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ ΤΗΣ ΟΥΚΡΑΝΙΑΣ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΗΣ ΜΑΡΙΟΥΠΟΛΗΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΤΟΥ ΝΤΟΝΕΤΣΚ

Αξιότιμη κύριε Δήμαρχε,

Επιτρέψτε να σας ευχαριστήσω εκ μέρους του διδακτικού προσωπικού, όλων των φοιτητών του Ινστιτούτου Ανθρωπιστικών Σπουδών Μαριούπολης και από μένα προσωπικά για τη διοργάνωση πολιτιστικό-εκπαιδευτικού προγράμματος με υποστήριξη της Γενικής Γραμματείας Αποδήμου Ελληνισμού για τους φοιτητές μας.

Η υψηλή οργάνωση προγράμματος στην μια από τις ωραιότερες πόλεις της Ελλάδας έχει ιδιαίτερη αξία για το Ινστιτούτο Ανθρωπιστικών Σπουδών της Μαριούπολης. Και το πρόγραμμα που οργανώσατε αναμφίβολα βοήθησε στους συμμετόχους να βελτιώσουν τις γνώσεις ελληνικής γλώσσας και να γνωρίζουν καλύτερα τον πολιτισμό και την ιστορία της θαυμάσιας χώρας σας, η οποία είναι η Ιστορική Προπατρίδα μας.

Τα παιδιά γύρισαν ευτυχισμένα και δεν μπορούν να βρουν λέξεις να περιγράψουν τις εντυπώσεις τους. Είναι σίγουροι ότι δε θα ξεχάσουν ποτέ τις εκδρομές, το νόστιμο φαγητό, την φιλοξενία και αγάπη των ανθρώπων της πόλης σας.

Τελειώνοντας, θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε εγκάρδια ακόμη μια φορά και να ευχηθούμε σ' εσάς και στους συνεργάτες σας υγεία, χαρά, ευτυχία και πρόοδο στη δραστηριότητά σας και να εκφράζουμε την ελπίδα για την παραπέρα συνεργασία και τη στερέωση των φιλικών σχέσεων μεταξύ των ιδρυμάτων μας.

Με ειλικρινή τιμή
Καθ. **ΚΩΝ/ΝΟΣ**

ΜΠΑΛΑΜΠΑΝΩΦ

Πρόεδρος

Επιτυχόντες στα ΑΕΙ-ΤΕΙ

- Βιτζηλαίος Κων/νου Θανάσης:** Λογιστική ΤΕΙ Πειραιά.
- Λυερός Μιχ. Νικηφόρος:** Κοινωνικής Θεολογίας Αθήνας.
- Καρούση Νικ. Ευαγγελία:** Φιλολογία Αθήνας.
- Καρούσης Εμμ. Γιώργος:** Επιστήμης Φυσ. Αγωγής και Αθλητισμού Αθήνας.
- Φλωτζίνη Ειρήνη** (Ελένη Καρούση): Νοσηλευτική ΤΕΙ Αθήνας.
- Κορρέ Χαρ. Στέλλα:** Φιλοσοφία, Παιδαγωγική, Ψυχολογία Αθήνας.
- Ανδρή Ιωάν. Μαρία-Αναστασία:** Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών Πάτρας.
- Ανδρή Γεωργ. Μαρία-Ειρήνη:** Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού Θράκης (Κομοτηνή).
- Ποθητού Ιωάν. Παρασκευή:** Πολ. Έργων Υποδομής ΤΕΙ Αθήνας.
- Μαροπούλου Γεωργ. Αθηνά:** Νομική Αθήνας (εγγονή Λυερόβασιλη).
- Κορρές Νικ. Δημήτριος:** Καλών Τεχνών Σχολή Θεάτρου Θεσσαλονίκης.
- Κορρέ Βασ. Μαρία:** Εκπ/σης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία Αθήνας.
- Κωνσταντινίδου Κων. Μαρία:** Γαλλική Φιλολογία Αθήνας.
- Φατούρος Βασίλης:** Ιατρι-

κών Εργαστηρίων ΤΕΙ Αθήνας.

15) **Τρίμη Ιωάν. Άννα:** Πολ. Δομικών Έργων ΤΕΙ Πειραιά.

16) **Φάρκωνα Βασ. Ειρήνη:** Κοινωνιολογία Παντείου Αθήνας.

17) **Γρυλλάκη Στυλ. Παρασκευή:** Κοινωνιολογία Παντείου Αθήνας.

18) **Μπαράκου Ελευθ. Ελισάβετ** (της Μαρίας του Λεβαϊανομανόλη): Ιστορικό και Αρχαιολογικό Τμήμα Παν/μίου Αθήνας.

19) **Βασιλείου Γρηγ. Κων/νος:** Γεωλογία Αθήνας.

20) **Πρεβενιός Νικ. Δημήτριος:** Μηχανολογία ΤΕΙ Χαλκίδας.

21) **Φραγκίσκου Ιωάν. Στέλλα:** Επιστήμης Φυσ. Αγωγής και Αθλητισμού Θράκης (Κομοτηνή)

22) **Ρουφάνη Νικ. Κυριακή:** Φιλ/φίας Παιδ/κής και Ψυχ/γίας Αθήνας.

23) **Κορρές Κων. Γιάννης:** Πολ. Δομικών Έργων ΤΕΙ Κρήτης (Ηράκλειο).

24) **Αμπάτης Χρήστος** (της Κατερίνας της Τρυφεροσφίας): Μηχανολόγων και Αεροναυπηγών Μηχανικών Πάτρας.

25) **Μπαράκου Λευτ. Ελισάβετ** (της Μαρίας Λεβαϊανομανόλη): Ιστορικό και Αρχαιολογικό Τμήμα του Παν/μίου Αθηνών.

Διακρίσεις • Πτυχία • μεταπτυχιακά • υποτροφίες

Κωνσταντινίδης Κων. Γιώργος: Πτυχίο Παιδαγωγικής Ακαδημίας. Ο Γιώργος Κωνσταντινίδης του Κώστα του Νικοέργη και της Έλλης του Καρουσοβάγγελου, τελείωσε με επιτυχία τις σπουδές του στην Παιδαγωγική Ακαδημία. Ευχόμεσθε να έχει μια επιτυχημένη σταδιοδρομία σαν δάσκαλος, τιμώντας και το χωριό μας και την ευγενική καταγωγή του, σαν τρισέγγονος του αείμνηστου Δημάρχου του χωριού μας Γεωργίου Κωνσταντινίδη στις αρχές του προηγούμενου αιώνα.

Η Ελένη Κορρέ του Μιχάλη του Χαλικοβασιλή και της Μαρίτσας του Μπαρδοδημήτρη περάτωσε τις σπουδές της στη Φιλολογία του Πανεπιστημίου Αθη-

νών τον Ιούνιο του 2003 και έδωσε τον νενομισμένο όρκο. Πολλές ευχές για καλή σταδιοδρομία. Και εις ανώτερα.

Η παιδίατρος Ελισάβετ Ανδρή-Σιδερή έλαβε τον τίτλο της ειδικότητας της Παιδιατρικής τον Μάιο του 2003, συνεχίζει δε με εντατικούς ρυθμούς την ολοκλήρωση της διατριβής της επί διδακτορία, ενώ παράλληλα λειτουργεί και το ιδιωτικό της ιατρείο επί της Βείκου 54 στο Γαλάτσι. Επί πλέον ο Οργανισμός Περιβαλφης Ασφαλισμένων του Δημοσίου την όρισε σαν ελεγκτή ιατρό του νεοσύστατου οργανισμού. Ευχόμεσθε ευδωση των οργάνων της δραστηριότητας συγχαρητήριών μας και κάθε επιστημονική και επαγγελματική επιτυχία.

GEMTECH ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ Ε. ΚΟΡΡΕΣ, MSc

- Εμπορία, εγκατάσταση, συντήρηση συστημάτων πληροφορικής.
- Ανάπτυξη, εγκατάσταση λογισμικού - εφαρμογών δικτύου.

Λακωνίας 24, 121 31 Περιστέρι
τηλ. 210-5751008, fax 210-5751042

ΟΥΖΕΡΙ - ΦΑΡΟΤΑΒΕΡΝΑ - ΕΣΤΙΑΤΟΡΙΟ «ΓΑΛΗΝΗ» ΚΩΣΤΑΣ ΣΤΕΦ. ΧΩΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΩΡΑ ΝΑΞΟΥ, ΤΗΛ. 22850-25206

καλλυντικά
ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΛΛΥΝΤΙΚΑ - ΕΙΔΗ ΚΟΜΜΩΤΗΡΙΟΥ
ΕΣΩΡΟΥΧΑ - ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ - ΔΩΡΑ

ΑΓ. ΓΛΥΚΕΡΙΑΣ 10, ΓΑΛΑΤΣΙ, ΤΗΛ. 010-29.30.039
ΙΩΑΝ.ΦΩΚΑ 104, ΛΑΜΠΡΙΝΗ, ΤΗΛ. 010-29.20.479

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

• Ο Βασίλης Ζάχος και η Σοφία (της Άννας του Ράφτη) απέκτησαν τον Ιούλιο κοριτσάκι.

Βαφτίσεις

• Στις 7 Σεπτεμβρίου 2003 ο Νίκος Θ. Κορρές (της Στέλλας του Παπά) και η Κική Ζαχαροπούλου (του Παπά) βάφτισαν το γιο τους και τον ονόμασαν Δημήτριο.
• Ο Δημήτρης Σιδεράς και η Ειρήνη Φρατζέσκου βάφτισαν στο Μοναστήρι της Φανερωμένης τα δύο αγοράκια τους και τα ονόμασαν Χρήστο και Γιώργο.
• Η Σοφία Χωριανοπούλου και ο Γιάννης Κρητικός βάφτισαν στην Κωμιακή το αγοράκι τους και το ονόμασαν Αντώνη.
• Ο Νικήφορος και η Ελπίδα Βιτζηλαίου βάφτισαν το αγοράκι τους στην Αθήνα και του έδωσαν το όνομα Κωνσταντίνος.

Αρραβώνες

• Ο Τζήμης Δεγαίτας και η Ελισάβετ Μιχ. Φραγκουλοπούλου (του

Νταρμπουλομιχάλη), εγγονή του αείμνηστου Τζήμη, που ζουν στην Αμερική, αρραβώνιασαν την κόρη τους Παρασκευούλα με εκλεκτό Κυκλαδίτη συμπατριώτη μας, που συμπτωματικά ονομάζεται Τζήμης.
Ευχόμαστε με το καλό και στα στέφανα.

Γάμοι

• Ο Βασίλης Πλουσής (της Τασίας του Σταματοβασίλη) και η Χαρά θυγατέρα του Κων/νου Σουτζουκίδου, παντρεύτηκαν το Σάββατο 6 Σεπτεμβρίου στην Αγία Ειρήνη Γαλασιού.
• Η Πόπη Δημ. Χωριανοπούλου και ο Βασίλης Τσατσούλας παντρεύτηκαν στο Δαμαλά Νάξου.
• Ο Κωνσταντίνος Γεωργίου (του Μιχαηλδοκωστή) Χατζόπουλος, γιατρός, και η Γεωργία Σαμιωτάκη παντρεύτηκαν στην Αγία Αναστασία Περισού στις 19.10.2003.
• Ο Γεώργιος Βουρινάς και η Ελένη Μάρκου Λεβογιάννη παντρεύτηκαν στις 27.9.2003 στην Αρτέμιδα Αττικής.
Καλογερασμένοι.

Εις μνημόσυνον αιώνιον έσται δίκαιος

Γράφει ο Παναγιώτης Λιανής

Στέφανος Γεωργ. Χωριανόπουλος (Βλαχοστέφανος)

Ένας σπουδαίος φαμελίτης, νοικοκύρης και χωριανός. Βιοπαλαιστής γεννημένος και ζωμάχος που αγωνίστηκε νύχτα και μέρα με μόχθο και κόπο να αναστήσει την πολύτεκνη φαμελιά του.

Όταν γυρίζε με το σούρουπο από το Φυρό σπίτι, όλη η γειτονιά πλημμύριζε με τα αρώματα της ευλογημένης γης, αρώματα που σκέπαζαν ακόμα και την μυρωδιά του καμινέτου όπου η κερα-Μαρία έβραζε τις σύριγγες τις ιαματικές και ξεκινούσε το σωτήριο έργο της. Γιατί εκτός από καλή σύζυγος, μάνα και νοικοκυρά ήταν και νοσοκόμα. Αυτό δεν ήταν ένα συνηθισμένο σπίτι. Ήταν μια δημιουργική κυψέλη. Το μαερίο, η κρεβαταριά και το κελάρι από τη μια, αλλά και το «καλό» το σπίτι από την άλλη, φιλόξενο και περιποιημένο, ιδίως στις γιορτές, που ήταν ανοιχτό για όλο τον κόσμο του χωριού μας, αφού ο συχωρεμένος είχε μόνο φίλους (κι αυτό προσμετράται σαν κατόρθωμα σ' έναν τόπο που είναι μικρός και ό-πως λέει η παροιμία «κακό χωριό τα λί(γ)α σπίτια»).

Ο Βλαχοστέφανος (επί πλέον είχε και ένα άλλο προνόμιο που) φάνταζε στα μάτια του μικρού τότε μαθητή του Δημοτικού Σχολείου σαν αισιόδοξη ελπίδα για το μέλλον.

Ήταν το «πηλίκιο του γυμνασιό-παιδός» του Κώστα, δίπλα στην καταταλαιπωρημένη τραγιάσκα του ζωμάχου και η πατρική του συμβουλή: «Να μάθετε γράμμα-τα...». Γιατί ήταν άνθρωπος της προόδου και έβλεπε μπροστά. Πέρασαν τα χρόνια και ο Βλα-

χοστέφανος μετά από μια γεμάτη με αγώνες και μόχθο ζωή αξιό-θηκε να ζήσει σαν άρχοντας τα στερνά του. Στη Χώρα της Νάξου, ανάμεσα στα παιδιά και τα εγγό-νια του, ανάμεσα σε μια μικρή αλλά σπουδαία κοινωνία, που τον α-γαπούσε και τον εκτιμούσε για την εντιμότητα, την ειλικρίνεια και την ανθρωπιά του. Γι' αυτό στις 19 Ιουλίου, παρά τον καύσωνα, πλήθος κόσμου έσπευσαν να τον αποχαιρετίσουν και να συμμετά-σχουν στη λύπη των παιδιών του, που έχασαν έναν σπουδαίο, έντι-μο και πολλά ταλαιπωρημένο κο-πιασμένο πατέρα.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του.

Εμμανουήλ Βασ. Βιτζηλαίος (1912-2003)

Μέσα στη θλίψη του μελαγχολι-κού Σεπτέμβρη, πλήρης ημερών, έκλεισε τα μάτια του ο μικρότε-ρος γιος της οικογένειας του Βα-σίλη του Μάρκου, ο μπάρμπα-ος ο Μανόλης. Υπήρξε αειγάπητος στην μεγάλη οικογένεια των Έρο-Βασιλάδων των Βιτζηλαίων, ζω-μάχων και βοσκών του Έρο-Μάρ-κου. Δεν θα ξεχάσω τη γιγαλιά μου τη ΜητσοΝικόλενα που τον απο-καλούσε «ο Μανόλης μας» αλλά και μεταξύ των βιοπαλαιστών χω-ριανών της Αθήνας που δούλευ-αν μαζί του στα νταμάρια της Λα-τώ και της Καλογερέζας.

Υπήρξε εργατικός, έντιμος, γλεντζές και καλαμπουρτζής. Άριστος στις κοινωνικές του σχέ-σεις και άριστος οικογενειάρχης. Καλοπάρεος και κουβαρντάς από τους λίγους με μια πλατιά α-γκυαλιά ανοιχτή σε όλους.

Μαζί του μνημονεύουμε σήμε-ρα και την αείμνηστη σύντροφό του, την Αικατερίνη, το γένος Πρεβενιού (του Έρο-Στρογγυ-λού), την συμπαθή θεία την Κα-τασαρή όπως την ήξεραν οι χωρια-νοί.

Στα παιδιά του, τον Βασίλη και τη Στέλλα και στις οικογένειές τους, απευθύνουμε και από τη θέση αυτή τα θερμά μας συλλυ-πητήρια.

Άλλες Νεκρολογίες
στις σελίδες 8 και 9

Επιτέλους έφυγε κι αυτός ο μαύρος Σεπτέμβρης... μες στην αχλύ της θλίψης και του αβάσταχτου πόνου να μεταμορφώνει τη γλυκιά φθινοπωρινή χαλάρωση σε βαριά βαρυχειμωνιά

«Είναι μια λάμψη
ο άνθρωπος
κι αν είδες, είδες...»
ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

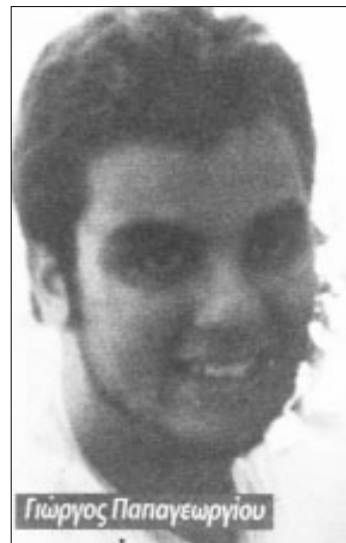
Όλοι ξέρουμε ότι υπάρχουν δισε-κτα χρόνια, αλλά «δισεκτοί» μήνες υπάρχουν;

Δυστυχώς για την Κωμιακή ο Σε-πτέμβρης έχει καταγραφεί σαν «δισεκτος» μήνας. Από τον Σε-πτέμβρη του '58 μέχρι και σήμερα.

Ο μήνας της χαράς του τρύγου, με τα μουστοπάθια, ο μήνας που το χωριό έχει το πανηγύρι του, έχει καταπτήσει μήνας μνημοσύνων, λύπης και στεναγμών.

Ποτέ τόσοι πολλοί Κωμιακίτες δεν χάθηκαν σε τόσο μικρό χρονι-κό διάστημα. Νέοι και γέροι, νιές και γριούλες, άλλοι ανώδυνα και ειρηνικά, άλλοι – κυρίως νέοι – με βία αποχαιρέτησαν τον όντως μά-ταιο τούτο κόσμο.

Με πόνο ψυχής φτιάξαμε αυτή τη σελίδα. Ο φετινός Σεπτέμβρης του 2003 σηματοδεύτηκε κυρίως από την τραγωδία του δυστυχημα-τός να χάσουν τη ζωή τους: Η Μα-ρία του Καρουσοστέφανου, σύζυ-γος του Γιώργου Φραγκουλόπου-

Γιώργος Παπαγεωργίου

Σοφία Κατσαρού

λου και μητέρα δύο παιδιών. Ο δεύτερος γιος της Καλλιόπης του Καρουσοστέφανου, ο Γιώργος, ακολουθώντας τον Κώστα τον αδελφό του, που ακόμα δεν είχαν στεγνώσει τα δάκρυα για το χαμό του πριν δύο χρόνια, ενώ πριν ένα χρόνο η ίδια οικογένεια είχε θρη-νήσει τον θάνατο από εργατικό δυ-στύχημα του γιου της Κατερίνας,

του Μουστακογιάννη (του Παστε-λά).

Η «Κορωνίδα», συμμετέχοντας στο δράμα της χαροκαμένης οικο-γένειας, δεν βρίσκει λόγια να εκ-φράσει την οδύνη της και απλά προβάλλει τις φωτογραφίες των αδικοχαμένων, που χαμογελούν στο χώρο και ρωτάνε μαζί μας: «Γατί, Θεέ μου;»

Αντί επικήδειου

Στη Μαρία Φραγκουλοπούλου (1962-2003)

«Σκοτώθηκε η Μαρία!» Κεραυνός εν αιθρία. Εκείνο το βράδυ της Παρασκευής 12 Σε-πτεμβρίου, Μεγάλη Παρασκευή για όλους μας, η ραγισμένη φω-νή του αδελφού μου απ' τ' άλλο άκρο της τηλεφωνικής γραμμής μαρμάρωσε το χρόνο. Είναι απ' τις στιγμές που, όπως λέει και το λαϊκό τραγούδι, «κα-νείς δεν ξέρει τι να πει / τα λέει όλα η σιω-πή...». Η φλύαρη σιω-πή, η βουβή κραυγή, ο βουρκωμένος λυγμός. Είναι η στιγμή που ο αιφνίδιος θάνατος δεν μπορεί να σε εξοικειώ-σει, να σε συμφιλιάσει γρήγορα με το μοιραίο. Ο θάνατος ο «υπό τραυμάτων γιγνώμενος αλ-γενοός και βίαιος» κατά Πλάτωνα.

Η Μαρία ήταν 41 ετών. Τα νειάτα της και τη ζωντάνια της ζήτησε ο Μινώταυρος της ασφάλτου λίγο πριν την Κάτω Τιθορέα του Νομού Φθιώτιδας. Όπως κούρσισε και τα νειάτα του ανηπιού της Γιώργου Παπαγεωργίου, 20 ετών (γιου της αδελφής της Καλλιόπης) και της κομπάρας της τελευταίας Σοφίας Κατσαρού, 27 ετών. Πήγαιναν όλοι στο χωριό Μόδι της Φθιώτιδας για να τρυγήσουν. «Έρω, τρύγος, πό-λεμος», όπως έγραψε ο Σπύρος Μελάς. Εδώ, όμως, ο τροχάιος... πόλεμος τους έφερε πρόσωπο με πρόσωπο με το θάνατο. Αντί για το Μόδι, το ζυδί. Αντί για τρύγο, «ένθα απέδρα οδύνη, λύπη και στεναγ-μός» κατά τη νεκρώσιμη ακολου-θία.

Η Μαρία... Είναι δυνατόν; Τόσο εκδικητικός είναι ο Μολώχ της α-σφάλτου; Τόσο ζηλτύπος και χαι-ρέκακος; Η Μαρία αγαπούσε τη ζωή, έ-σφυζε η ίδια από ζωή και δραστη-ριότητα. Όμορφη, αστραφτερή, εργατική, κοινωνική, νοικοκυρά, λεβέντισσα. Πληθωρικός χαρακτή-ρας, με έντονη την αίσθηση της αλ-ληλεγγύης και της προσφοράς. Από μικρή στη βιοπάλη, υπηρετού-σε τα τελευταία 11 χρόνια στην Alpha Bank. Και ήταν τόσο ικανή και συνετής υπάλληλος, τόσο πρό-θυμη και καλόκαρδη, που έκλαψε όλη η τράπεζα το χαμό της, που ε-πί μέρες το γραφείο της ήταν ένα

μεγάλο ανθοδοχείο, με λουλούδια συναδέλφων και πελατών της τρά-πεζας. Κι εκείνη η λιτανεία της κη-δείας, με τον πρωτοφανή κόσμο και την απεριόρατη φόρτιση...

Η Μαρία λάτρευε την οικογένειά της. Τα παιδιά, τον άντρα της, τους δικούς της ανθρώπους. Αγαπούσε όμως και όλον τον κόσμο. Εξέπε-μπε μια αύρα ζωντανίας, οικειότη-τας, καλοσύνης, προσφοράς...

Η Μαρία λάτρευε τη Νάξο, την Κωμιακή και τον Απόλλωνα. Δεν έ-χανε ευκαιρία που να μην φτερου-γίσει για τον Απόλλωνα, όπου ζει η μάνα κι ο αγαπημένος της αδελ-φός. Τώρα, εκτός απ' αυτούς, θα την αναζητούν επίμονα οι τόποι που την έχουν γαλουχήσει, στου Χάσκα, στου Ροπιάτη, στην Παντε-λού, στη Γυαλόπετρα. Οι νύχτες του καλοκαιριού, τ' απόβραδα του μελαγχολικού φθινοπώρου.

Η Μαρία αγαπούσε τα ζώα. Πό-σες φορές δεν περιμάζεψε και δεν περιθάλεψε αδέσποτα, ανήμπορα ρεκάκος;

Η Μαρία αγαπούσε τα λουλού-δια. Τώρα το «δροσάτο μήμα» της, όπως θα 'λεγε ο Κ. Παλαμής, γέμι-σε χρυσάνθεμα, γαρδένιες, τρι-αντάφυλλα, εκεί στη ρίζα ενός κυπα-ρισσιού στο Β' Νεκροταφείο της Αθήνας. Και μες απ' τα λουλούδια ανατέλλει σαν «ήλιος ηλιότορα» το ζεστό γέλιο της. Ένα γέλιο πλα-τύ, ηχηρό, ανυπόκριτο, αυθόρμη-το, φωτεινό σαν τον Απόλλωνα. Δεν υπάρχει φωτογραφία της που να μην γελά.

Η Μαρία αγαπούσε τη μουσική

και τα τραγούδια. Τα παιδιά της και ο άν-τρας της την θυμού-νται και μέσα απ' αυτά: «Να με θυμάσαι / όταν κρύνεις και όταν φο-βάσαι / να με θυμά-σαι», τραγουδά ο προ-σφιλής Λαυρέντης Μα-χαίριτσας. «Όλα συμ-βαίνουν τώρα / όλα σε μια στιγμή». Κι εκείνος ο τραγουδοποιός Σω-κράτης Μάλαμας: «Α-γάπη που με μέρδε-ψες σε μια συνήθεια δίχτυ / κρατάω την κλωστή / κι αρχίζω απ' την αρχή».

Είναι ανώφελο να κλαίει κανείς γι' αυ-τούς που πέθαναν; Έ-τσι τουλάχιστον λέει ο Σπυρίχορος. «Ατελέστατα γαρ και αμήχανα τους θανόντας κλαίειν». Μπορείς όμως ν' αποφύγεις τον «τρόμο τον κενό», όπως θα 'λεγε ο αγαπημένος συγγραφέας της Μα-ρίας, ο Άρης Σφακιανάκης;

Η Μαρία είχε μια ψυχική λεβε-ντιά, μια ντισοική ευφραντική αντί-ληψη για τη ζωή, χωρίς άγχος θα-νώτου, τον οποίο, κατά τον διαπρε-πή Αμερικανό καθηγητή Ψυχιατρ-κής Έρβιν Γιάλομ (Ervin Yalom), εί-ναι «ευθές ανάλογο με το ποσό της αβίωτης ζωής κάθε ανθρώ-που». Κρυφακούω τη Μαρία να μας λέει, όπως η «Μαρία Νεφέλη» του Ελύτη: «Άλλο είναι ο θάνατος» ή «μη μ' αφήσετε να τρέξω, γιατί θα χαθώ». Ο Καζαντζάκης το λέει αλ-λιώς στην «Αναφορά στον Γκρέκο»: «Να μην αφήσω το χάρο τίποτα να μου πάρει – μονάχα λίγα κόκαλα».

Η Μαρία, όπως σηματοδοτεί και τ' όνομά της, ήταν ανυπότακτη, δυ-νατή, εύφορη. «Δε βυθομετρούσε τα μελλούμενα», όπως θα 'λεγε ο Γκιγιώμ Απολιναίρ (Guillaume Apollinaire), γάλλος ποιητής και συγγραφέας. Επειδή όμως ο μό-νος τρόπος να επιβιώσουμε είναι η μνήμη, όπως γράφει ο μεγάλος Μεξικάνος συγγραφέας Κάρλος Φουέντες (Carlos Fuentes), τη Μα-ρία θα τη θυμόμαστε πάντα. Και, ό-πως λέει ο Λορέντζος Μαβίλης: «Καλότχοι οι νεκροί που λημονά-νε την πίκρα της ζωής... Τους ζω-ντανούς τα μάτια σου ας θρηνή-σουν / θέλουν μα δε βολεί να λη-μονήσουν».

Βασ. Φραγκουλόπουλος

Εις μνημόσυνον αιώνιον ἔσται δίκαιος**Γράφει ο Παναγιώτης Λιανής****Καλλιόπη Κων. Χατζοπούλου (1905-2003)**

Η Μιχαλοδοκωστήδεν, μετρώοντας ένα ολόκληρο αιώνα, απεδίημε προς Κύριον αφήνοντας στα δεκάδες εγγόνια και δισέγγονά της την εκατοχρονίτικη ευχή της. Μακάρια και ευτυχής γιαγιά, που αξιώθηκε να καμαρώσει απογόνους αξίους και δακτυλοδεικτούμενους, να προκόβουν στα γράμματα, στις τέχνες και στις επιστήμες.

Ήταν αξιωματική γυναίκα η Κερα-Καλλιόπη, η συμπαθής και καλοσυνάτη γειτόνισσά μας, πρότυπο Κωμιακίτισσας φαμελίτισσας μάνας και νοικοκυράς.

Αποκαλόκαιρα έφυγε, Σεπτέμβρη που ανοίγουν τα σχολεία, και στη σκέψη μας έρχεται η σεβάσμια μορφή του Μιχαλοδοκωστή, του μαραγκού, που ήταν ο επιστάτης του Δημοτικού Σχολείου του χωριού μας και δεν τον ξεχωρίζαμε από τους δασκάλους μας. Διορίστηκε σ' αυτή τη θέση επί κυβερνήσεως Παναγή Τσαλδάρη το 1932 και για πάνω από 40 χρόνια ήταν το καλό στοιχείο του σχολείου. Εκείνος καθάριζε τις τάξεις και το προαύλιο, άναβε τις ξυλόσομπες, φρόντιζε για το συσσίτιο των παιδιών. Εκείνος ήταν ο τελετάρχης – ο αφανής ήρωας – των σχολικών γιορτών και των γυμναστικών επιδείξεων. Από τα χέρια του οι σημαιοφόροι, γενιές και γενιές, έπαιρναν την τιμημένη σημαία του σχολείου.

Θερμά συλλυπούμαστε τις οικογένειες των παιδιών του Μιχαλοδοκωστή: της Ασπασίας, της Ελισάβετ, του Γιάννη, του Ευθυμίου, του Μιχάλη, του Δημήτρη, του Γιώργου και της Μαρίας. Μαζί τους θα μνημονεύουμε πάντα και τους αδικωχάμενους Ευθύμιο και Γιάννη, που έφυγαν πρόωρα για τον παράδεισο, εκεί που σίγουρα μετακόμισαν και οι αείμνηστοι γονείς τους, ένθα οι έντιμοι και δίκαιοι αναπαύονται.

Ας είναι αιώνια η μνήμη τους.

Μαρία Κων. Πιτταρά (Η Μαρία του Γιατρού, 96 ετών)

Έχουμε περάσει πολλά χρόνια από την εποχή που το χωριό έσφουζε από ζωή και διέθετε μόνιμο γιατρό και μόνιμο δάσκαλο.

Ήταν η εποχή που ο αείμνηστος γιατρός και πρόεδρος του χωριού μας Κων/νος Πιτταράς έγραφε ιστορία και πρόσφερε σπουδαίο έργο, που δυστυχώς ακόμη δεν έχει αποτιμηθεί. Οξύνους και διορατικός ο μεγάλος αυτός άνδρας, αξιοποιώντας τη στενή φιλία του με τον Ελευθέριο Βενιζέλο – ήταν συμμαθητές – πέτυχε την αποπεράτωση του Δημοτικού Σχολείου και την χάραξη του δρόμου Απόλ-

λων-Κωμιακής, που υλοποιήθηκε τότε μέχρι τη γέφυρα τριών Πρίνους. Ήταν η εποχή που άλλος επίσης σπουδαίος άνθρωπος, ο αξιωμακάριστος Γεώργιος Μανδηλαράς, ο Δάσκαλος, υπηρετούσε το χωριό, σ' έναν πτιάνιο αγώνα να φέρει το φως των γραμμάτων στο σκοτάδι του αναλφabetισμού της εποχής.

Αυτά για την ιστορία, αυτά έφερε στη θύμηση των παλαιότερων Κωμιακτών η εκδημία της Μαρίας του Γιατρού, η οποία ήταν η μικρότερη από τα 4 παιδιά του Γιατρού. Η πρώτη ήταν η Ερηνούλα, σύζυγος του δάσκαλου, δεύτερη η Αργυρώ και τρίτος ο Γιώργος.

Η Μαρία του Γιατρού ξεχώριζε στην κοινωνία του χωριού για την ομορφιά της, τον πρόσχαρο χαρακτήρα της και την αρχοντιά της. Και παρά το γεγονός ότι έζησε μια μοναχική προσωπική ζωή, αυτό καθόλου δεν στάθηκε εμπόδιο στην κοινωνικότητά της, τόσο στο καφενείο του χωριού όσο και στο αρχοντικό της σπιτί στο κέντρο του χωριού με τη θαυμάσια αρχιτεκτονική, τις πλούσιες περικοκλάδες και το ρύγχος του ξηφιά που στόλιζε την αμιδωτή βεράντα.

Μια μεγάλη στην ηλικία Κωμιακίτισσα, σε ανύποπτο χρόνο, μιλώντας μου για τα παλαιά γλέντια του χωριού, μου απήγγειλε ένα κοτσάκι του Μεντρινού που αφορούσε τη Μαρία του Γιατρού και το αφιέρωνε στη μνήμη της:

«Ο ήλιος εξεμπρόβαλε στον Άγιο Γλήορη κι ακόμα τη χορεύουνη του Πιτταρά την κόρη».

Στον Τάκη του δασκάλου και τις αδερφές του και τις οικογενειές τους απευθύνω τα θερμά μου συλλυπητήρια.

Αιωνία της η μνήμη.

Γεώργιος Λεβογιάννης (Λεβαίνοδημήτρης)

Σύντομη στη σκληρότητά της ήταν η μάχη που έδωσε με το θάνατο ο συμπαθής συγχωριανός μας, ο Δημήτρης του Λαβαίνοδέρνη. Με καρτερικότητα και αξιοθαύμαστη πίστη αφού όχι μόνο παρέμεινε μέχρι τέλους δραστήριος και χρήσιμος για το χωριό μας άνθρωπος με τις γενναίες προσφορές του στη Θεοσκεπάστη και τον Άγιο Κωνσταντίνο, αλλά φροντίζοντας σαν άλλος Ιωσήφ ο από Αριμαθείας να έχει έτοιμο και προηυτεπισμένο κενό μνημείο στο κοιμητήριο του χωριού.

Έζησε μια ήσυχη οικογενειακή, δημιουργική ζωή. Εργαζόμενος νύχτα και μέρα με μόχθο και διορατικότητα κατάφερε να ξεχωρίσει στον επιχειρηματικό τομέα των λουλουδιών και τίμησε το χωριό μας στην Ναξιακή Παροικία του Προμπονά των λουλουδιών με την εντιμότητα και το ήθος του. Περιβόλι ήταν η καρδιά του κι απλόχερα πάντοτε πρόσφερε λουλούδια για να στολιστεί η Θεοσκεπάστη στο χωριό και η Παναγίτσα στην Κυπριάδου. Θα 'ταν παράλειψη να μην εξάρουμε το διαρκές ενδιαφέρον του σε κάθε εκδήλωση του Συλλόγου.

Στα παιδιά του που παίρνουν τη σκυτάλη του σπουδαίου και χρήσιμου έργου που άφησε σαν παρακαταθήκη ευχόμεστε να τον θυμούνται και να ακολουθούν στη ζωή τους τα ευλαβικά του βήματα.

Η Στέλλα του Παπά (1917-2003)

Πλήρης ημερών απεδίημε το Σαββατόβραδο της 4ης Οκτωβρίου μια ακόμη συμπαθής συγχωριανή μας. Ήσυχά όπως έζησε, έτσι και έφυγε αφήνοντας πίσω της τη μνήμη μιας ενάρετης γυναίκας, πρότυπο μάνας κι γιαγιάς.

Απόλαυσε τις περιποιήσεις των παιδιών της μέχρι το τέλος, όπως της έπρεπε. Η Στέλλα του Παπά ήταν κόρη του μακαριστού ιερέως Παπαγιάννη Φιλιππουπολίτη, ο οποίος διακρινόταν για την διακριτικότητα και το υψηλό πνευματικό του επίπεδο, ήταν απόφοιτος του Σχολαρχείου και υπηρέτησε το χωριό για πολλά χρόνια αφήνοντας εποχή και γράφοντας ιστορία.

Μαζί με το σύζυγό της, τον αείμνηστο Θεοδωράκη του Νικόλα του Κουτελοκωνσταντή, αγωνίστηκαν νυχθημερόν για την προκοπή των παιδιών τους και κατάφεραν να τα δουν αποκαταστημένα και πετυχημένα. Ο αείμνηστος Θεοδωράκης έφυγε νωρίτερα και η Στέλλα του παπά, από τότε που έφυγε, έζησε με δυο προσημονές. Η μία ήταν να συναντήσει ξανά τον Θεοδωράκη και η άλλη προσμονή ήταν να επιστρέψει στον γενέθλιο τόπο, στην Κωμιακή. Δικαιώθηκε λοιπόν και στις δύο προσμονές της αφού τα παιδιά της, Γιάννης και Νίκος, φρόντισαν να επιστρέψουν στη γη της Κωμιακής, μακάρι πια εκεί όπου πάντων εστί ευφραϊνόμεν η κατοικία.

Δημήτριος Βασ. Μπάρδης (1929 - Ιούλιος 2003)

Πέρασε ένα ολόκληρο καλοκαίρι από τότε που έφυγε ο Μπαρδοδημήτρης και καθώς το φθινόπωρο ξεψυχά μες στη θλίψη, η απουσία του γίνεται ακόμα πιο έντονη.

Ο αείμνηστος συγχωριανός μας, ο Δημήτρης της Τασώς, ο μικρότερος γιος του Μπαρδοβασιλάκη, υπήρξε πρότυπο οικογενειάρχη, έντιμου και προκομένου νοικοκύρη, σεβαστός και αγαπητός στην κοινωνία του χωριού και της Αθήνας, για το ήθος και την ακεραιότητα του χαρακτήρα.

Τον αναζητούν τα παιδιά του. Ο Βασίλης και η Μαρία, μαζί με την άξια σύζυγό του, που έδωσαν όλοι μαζί τη μάχη να ζήσει τις τελευταίες του στιγμές με αξιοπρέπειες και σθένος.

Γιατί ο Μπαρδοδημήτρης δεν ήταν ασθενής. Δεν του έλειπε το

σθένος και αντιμετώπισε την πεripeteia της υγείας του όρθιος, με γνώση και απαράμιλλη καρτερικότητα. Υπήρξε γενναίος σ' όλη τη διάρκεια της απέλπιδας μάχης.

Τον αναζητούν τα εγγόνια του, που ευτύχησαν να γνωρίσουν και να ζήσουν από κοντά το πρότυπο του στοργικού, προστατευτικού και σοφού παππού τους. Καθώς το τζάκι στην οικογενειακή «φωλιά» της οδού Σπαρτιατών τριζοβολά σκορπώντας τριγύρω ζεστασιά και θαλπωρή, μια σπίθα γεμάτη φως, σαν αστέρι που πέφτει μοιάζει με το σύντομο πέρασμα του Μπαρδοδημήτρη απ' την εφήμερη τούτη πλάση.

Ας είναι αιωνία η μνήμη του

Γεώργιος Ιωάν. Αλιμπέρτης (1954 - 18 Σεπτ. 2003)

Την ώρα που η εφημερίδα μας βρισκόταν στο τυπογραφείο, φορτωμένη με απερίγραπτο πόνο και θλίψη, ήρθε η αναπάντεχη κακιά είδηση. Με οδύνη πληροφορήθηκε το τραγικό τέλος ενός ακόμα φίλου και συγχωριανού μας.

Ο Γιώργος του Γκαγκαδοσιάννη έφυγε βίαια από κοντά μας, αφήνοντας την τελευταία του πνοή στα φονικά βράχια της βορειοανατολικής ακτής του νησιού μας, στα Μεσώτικα στη θέση Γλύστρες.

Ήταν μια κακιά ώρα, που η καλή ψυχή του Γιώργου τόσο σκληρά αποχωριζόταν από το γυμνασμένο του σώμα.

Ήταν μια ύπουλη ενέδρα του χάρου να εξοντώσει τον αθλητή, τον πυγμάχο, που ήξερε πάντοτε να αγωνίζεται στα ίσα, έντιμα και αντρίκια όχι μόνο στο στίβο του αθλητισμού, αλλά και της ζωής.

Αυτοδημιούργητος, ψημένος στο καμίνι της βιοπάλης από μικρός, δημιούργησε άριστη οικογένεια κι έγινε ένας καλός νοικοκύρης, όπως ήταν και ο πατέρας του, ο αείμνηστος Γκαγκαδοσιάννης, που κι εκείνος έφυγε πρόωρα από τη ζωή, θύμα δυστυχίματος.

Σαν αστραπή μεταδόθηκε η κακιά είδηση, συγκλονίζοντας όσους τον είχαν γνωρίσει, τόσο στον «Ευαγγελισμό» όπου εργαζόταν και τον εκτιμούσαν όλοι για την ανένειπα και την εργατικότητα του, όσο και στην Ελληνική Ομοσπονδία Πυγμαχίας, εξαιρώντας το ήθος και την λεβεντιά του.

Εμείς που τον ξέραμε σαν φίλο, γείτονα και συγχωριανό δεν βρίσκουμε λόγια παρηγοριάς να πούμε στη σύζυγο, στα παιδιά του, στην χαροκαμένη μάνα του και σ' αδέρφια του.

Ας τους δώσει ο Θεός πλούσια και γλυκιά παρηγοριά.

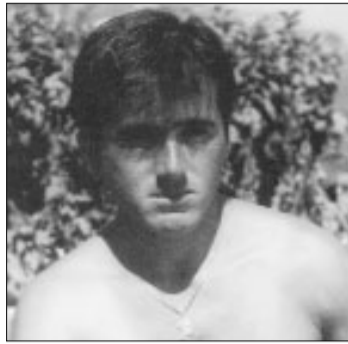
Γιάννης Νικ. Πρεβενιός (36 ετών)

Στις 5 Οκτωβρίου 2003 ένα μεγάλο «γιατί» σκέπασε το νεκρικό κρεβάτι του νοσοκομείου, που για αρκετούς μήνες φιλοξενούσε τον πόνο και την οδύνη μιας ολόκληρης οικογένειας στο πρόσωπο του Γιάννη.

Συγκλονίστηκε και η κοινωνία του χωριού που παρακολουθούσε με αγωνία την περιπέτεια ενός νέου χωριανού, ευαίσθητου και φιλότιμου.

Ο Γιάννης του Μάστορη γεννήθηκε, ανατράφηκε και μεγάλωσε από καλούς, έντιμους και εργατικούς γονείς. Είναι μεγάλη η απώλειά του και αφήνει δυσαναπλήρωτο κενό στην οικογένειά του.

Με συντριβή και πόνο ψυχής συμπαρασεκόμαστε στους οικείους του και ευχόμεστε ο Θεός που τον κάλεσε κοντά του να τους παρηγορήσει και να τους δείξει την ευσπλαχνία του και το μέγα του έλεος.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

36 ήσους κι έφυγες μακριά μας, μαχαίρι ο πόνος στην καρδιά και πήρες τη χαρά μας.

Ευχαριστούμε όλο τον κόσμο που μας συμπαραστάθηκε στο βαρύ πένθος, που βυθίστηκε η οικογένειά μας. Ευχαριστούμε θερμά όλους αυτούς που έδωσαν αίμα, για να σωθεί ο Γιάννης. Ευχαριστούμε επίσης όλους που βοήθησαν οικονομικά την οικογένειά μας στους 8 μήνες που ήταν ο Γιάννης στο νοσοκομείο, γιατί τα έξοδα ήταν πολλά.

Ο μπαμπάς του, η μαμά του

και τα αδέρφια του

Οικογένεια Νικολάου Πρεβενιού (Μάστορη)

Ειρήνη Λεβογιάννη (Μουστακορήνη)

Συμπληρώθηκαν τρεις μήνες από την ημέρα που έκλεισε τα μάτια της η καλή μας αδελφή και θεία Ειρήνη. Θλίψη και ευγνωμοσύνη πλημμυρίζει η καρδιά μας όταν σκεφτούμε πόσο δύσκολη και σκληρή ήταν η ζωή για την αγαπημένη μας αδελφή και θεία. Από τα παιδικά της χρόνια, τα χρόνια τα ανέμελα για άλλους του δημοτικού, βρίσκεται στην ξενιτιά και δουλεύει για να συντηρηθεί η χαροκαμένη της μάνα και η βασανισμένη της οικογένεια. Δεν υπήρξε στιγμή που να σκεφτεί τον εαυτό της, πρώτα και πάντα ήταν οι άλλοι τους οποίους στήριζε με απλοχεριά κι αγάπη. Υπήρξε ο πατέρας και η μάνα του σπιτιού, η καλή αδελφή, η σεβαστή θεία, ο σοφός συμβουλάτορας, ο καλός γείτονας.

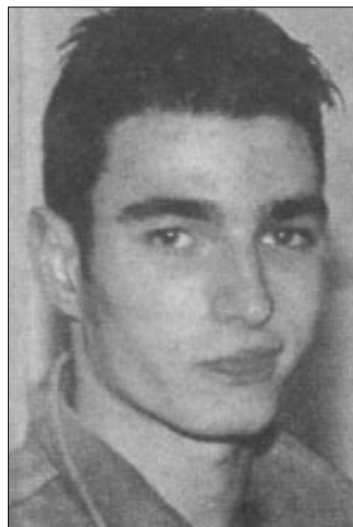
Τα τελευταία χρόνια, που ήταν δύσκολα για την υγεία της, ποτέ δεν παραπονέθηκε, ποτέ δεν ζήτησε τίποτα, αλλά περίμενε ήσυχά και γαλήνια το τέλος. Ένα τέλος που ζήτησε να είναι στην αγαπημένη της γενέθλια γη. Ένα τέλος, που παρά τις δυσκολίες και τους πόνους, ήταν αξιοπρεπές και ήσυχος, όπως και η ζωή της.

Στη ζωή της αυτή υπήρξε απλή και ταπεινή, ασκητική και ευσεβής, καλοσυνάτη και έντιμη, περήφανη, δίκαια και αυστηρή πρώτα με τον εαυτό της και μετά με τους άλλους. Η απουσία της αφήνει ένα δυσαναπλήρωτο κενό σε όλους μας, μα οι σοφές της συμβουλές και η «παλικαρία» στάση της στη ζωή είναι για μας παρακαταθήκη και παράδειγμα.

Όλοι με ευλάβεια ενώνουμε τις φωνές μας και προσευχόμεστε... ο Θεός να αναπαύσει την ψυχή της, κοντά σε άλλα αγαπημένα μας πρόσωπα, που τόσο γρήγορα έφυγαν από κοντά μας.

Οι αδερφές και τα ανήψια της ➔

← **Θωμάς Καλεσάκης**
(21 ετών)

«Το Δ.Σ. του Α.Ο. Κορωνίδα Γαλατσίτου εκφράζει τα θερμά του συλλυπητήρια στην οικογένεια Βασίλη Καλεσάκη για τον άδικο χαμό του υιού τους Θωμά. Ο Θωμάς Καλεσάκης έχασε τη μάχη για τη ζωή σε τροχαίο δυστύχημα μόλις 21 ετών. Υπήρξε αθλήτης της Κορωνίδας στα τμήματα υποδομής από 7 χρόνων και φέτος μετεγράφη στην Α.Ε. Ηρακλείου.

Το Δ.Σ., οι αθλητές και οι φίλοι θα στερηθούν έναν αξιόλογο φίλο, που διακρινόταν για το ήθος, το σεβασμό και την αγωνιστικότητα του».

Κούλα Στυλ. Φραγκουλοπούλου
(Γιαμουροκούλα)

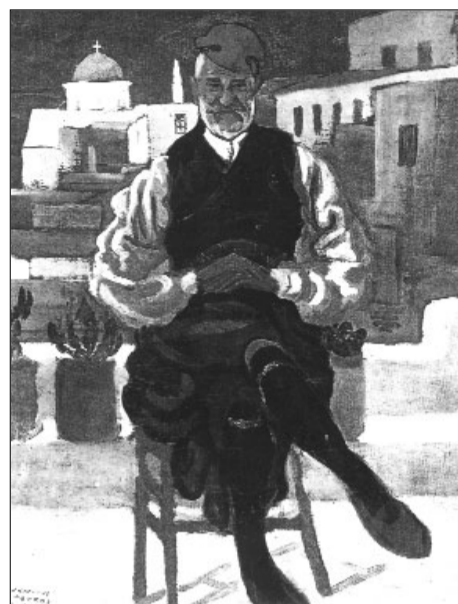
Στις 23 Σεπτεμβρίου έκλεισαν 3 χρόνια από τότε που η Κούλα Στυλιανού Φραγκουλοπούλου (η Γιαμουροκούλα) πέταξε μακριά μας, ύστερα από μια εξαιρετικά σκληρή μάχη, από εκείνες που η αείμνηστη Κούλα ήξερε να δίνει.

Μας λείπει πάρα πολύ. Βλέπετε ήταν πάντα εκεί! Ακάματη, γεμάτη αγάπη και κατανόηση για όλους. Ήξερε να συμπαραστέκεται σ' όλους με το αστείρευτο χιούμορ της, τα πετυχημένα στιχάκια της, την καλή της κουβέντα. Καμάρωνε πάντα το σύντροφό της Στέλιο και τα δυο τους αγόρια, το Γιώργο και τον Μάρκο, που η ανελλιπή φροντίδα της για τη σωστή διαπαιδαγώγηση και μόρφωσή τους, έφεραν καρπούς που έκαναν περήφανους όχι μόνο εκείνη και το Στέλιο, μα και όλους όσους τους γνώριζαν. Υπήρξε μοναδική σύζυγος και παραδειγματική Μάνα (με «Μ» κεφαλαίο), που τίμησε το ιερό αυτό όνομα και τιμήθηκε επάξια από τα παιδιά που είχαν την τύχη να είναι Μητέρα τους. Στο δύσκολο αγώνα της, ήταν πάντα εκεί μαζί με τον πατέρα τους, εμπυχωτώντας την, προσφέροντάς της ακούραστα και αγόγγυστα την αγάπη και τη φροντίδα που της έπρεπε. Ο εχθρός ήταν αδυσώπητος, κι εκείνη κουρασμένη πια, φόρεσε τις δυνατές φτερούγες της στις 23 Σεπτεμβρίου του 2000 και πέταξε στη γειτονιά των αγγέλων. Παρ' ότι είναι πια μακριά μας, τη νιώθουμε πάντα γύρω μας, να φροντίζει, όπως συνήθιζε, για όλους και για όλα! Τη θυμόμαστε και θα τη θυμόμαστε πάντα με πολλή αγάπη και περηφάνεια γι' αυτό που ήταν. Είμαστε σίγουροι ότι κι εκείνη, γαληνεμένη και ανάλαφρη, μας βλέπει από ψηλά, απολαμβάνοντας τον θεσπέσιο κόσμο των αγγέλων.

Μαρία Γ. Φραγκουλοπούλου
Καθηγήτρια Παν/μιου Αθηνών

Μικρά και μεγάλα καλοκαιρινά

➤ Το Μοναστήρι του Τιμίου Σταυρού - Πύργος Μπαζαΐου αναδείχθηκε και φέτος το καλοκαίρι κέντρο πολλαπλών και

ενδιαφερόντων πολιτιστικών εκδηλώσεων.

Στις αρχές του καλοκαιριού με την έκθεση ζωγραφικής στη μνήμη του Πολύκλειτου Ρέγκου, όπου ξεχώρισε (για τούς Κωμιακίτες) το έργο του «Ο Γέρων Βιτζηλαίος».

Από 18 Ιουλίου μέχρι και τον Σεπτέμβριο με την έκθεση παιγνιδιών ελληνικών και ευρωπαϊκών 18ου-20ού αιώνα.

Όλες αυτές οι δραστηριότητες έγιναν υπό την αιγίδα του Δήμου Δρυμαλίας.

➤ Του Άθω Φωστήρα και της Νάξου το βλάστημα, τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, γιόρτασαν τιμώντας την μνήμη του στις 14 Ιουλίου οι Ναξιώτες όπου κι αν βρίσκονταν.

Στο Γαλάτσι, στην Αγία Γλυκερία, το πρόσταγμα είχε ο Πολιτιστικός Λαογραφικός Σύλλογος «Ο Άγιος Νικόδημος».

Στην Αγία Βαρβάρα Πατησίων των εν Αθήναις Ναξίων και της Εταιρείας Κυκλαδικών Μελετών.

Στη γενέτειρα, όπως κάθε χρόνο, γιορτάστηκε με ιδιαίτερα λαμπρότητα και επιστημότητα, χοροστατούντων των Μητροπολιτών Παροναξίας κ. Αμβροσίου, Θήρας, Αμοργού και Νήσων κ.

Επιφανίου και Νταρ-Ελ-Σαλάμ κ. Προτερίου. Από την πολιτική ηγεσία το «παρών» έδωσαν οι βουλευτές Κυκλάδων Ελ. Παπαζώη, Ν. Λεβογιάννης, Ιωάν. Χωματάς και Αικ. Παπακώστα της Β' Αθηνών, ο Νομάρχης Κυκλάδων κ. Μπάλας, ο Έπαρχος Νάξου κ. Βασίλης Κορρές, οι Δήμαρχοι Νάξου κ. Γ. Κόκοτας και Δρυμαλίας κ. Γ. Τζουάννης και πλήθος κόσμου.

➤ Ο Πολιτιστικός Οργανισμός του Δήμου Νάξου έδωσε το καλοκαιρινό «παρών» του με τα «Διονύσια 2003», που περιελάμβαναν συναυλίες και θεατρικές παραστάσεις.

Οι εκδηλώσεις των «Διονυσίων 2003» έκλεισαν με εκδήλωση απόδοσης τιμής στον παραδοσιακό λαουτιέρη Βασίλη Χατζηπαύλο στις 31 Αυγούστου.

➤ Ένα ενδιαφέρον εικαστικό λεύκωμα, «Η Νάξος», φωτογραφημένη από τον Γιάννη Φρατζέσκο και με κείμενα της Πόπης Φρατζέσκου κυκλοφόρησε το καλοκαίρι.

➤ Στο Γενικό Νοσοκομείο - Κ.Υ. Νάξου από τις 23/7 χρέη διοικητικού ασκεί ο διευθυντής της Ιατρικής Υπηρεσίας Νίκος Βενιέρης μετά την παραίτηση της διοικητού Β. Μαργαριτίδου-Τυμπλαλέξη.

Εν τω μεταξύ στην τελική ευθεία μπαίνει η επέκταση του Κ.Υ. και η διαμόρφωση περιβάλλοντα χώρου με την ένταξή του στο ΠΕΠ Νοτίου Αιγαίου, προϋπολογισμού 2.045.000 ευρώ και την ενίσχυση με 735.000 ευρώ από το Υπουργείο Υγείας, ενώ συνεχίζεται(!) η ανασκαφική αρχαιολογική έρευνα στον ίδιο χώρο.

➤ Οι «γαύροι» της Νάξου υποδέχτηκαν στις 9/8 τον Αντιπρόεδρο του Ολυμπιακού Πέτρο Κόκκαλη στο Δημοτικό Θέατρο, σε μια εκδήλωση-προσπάθεια εγγραφής νέων μελών.

Την ίδια στιγμή, ο Πανναξιακός εκπέμπει S.O.S. για τα προβλή-

μια σαβίλα φωτογραφία

Κωμιακίτες νεοσύλλεκτοι στο Μικρασιατικό Μέτωπο. Διακρίνονται, μεταξύ άλλων, ο Εμπάξης, ο Μητσοϊκόλας και ο Αλμπέρτος.

ματα που αντιμετωπίζει χωρίς ενίσχυση από τον Δήμο.

➤ Καταγγελία της Ελληνικής Ορνιθολογικής Εταιρείας με πολλαπλούς αποδέκτες στις 21/7 για σκουπίδια, μπάζωμα και κόψιμο δέντρων στην Αλυκή Νάξου - κοντά στο Αεροδρόμιο - ξεσήκωσε σε συναγεμώ όλους τους οικολογικά ευαίσθητους Ναξιώτες. Στα εύλογα ερωτήματα, μήπως όλα αυτά γίνονται με την ανοχή της Δημοτικής Αρχής και στην υποψία μήπως γίνεται πρόβα για ανεύρεση ΧΥΤΑ, απάντησε ο Αντιδήμαρχος Νάξου κ. Μαράκης, διευκρινίζοντας ότι όλα αυτά είναι πρωτοβουλίες μεμονωμένων πολιτών, παραδέχτηκε ότι υπάρχει πρόβλημα αστυνόμευσης και τόνισε τη θέση της Δημοτικής Αρχής να ξεπεραστούν τα όποια τοπικιστικά προβλήματα και να ανευρεθεί άμεσα λύση ΧΥΤΑ.

➤ Στις 23/7 η επικίνδυνη πυρκαγιά στη Μονή, όπου η φωτιά άγγιξε το Δημοτικό Σχολείο και έκαψε κάρβουνο 1.200 στρέμματα δασοχορτολιβαδικής έκτασης, αντιμετωπίστηκε με επιτυχία από την τοπική Πυροσβεστική Υπηρεσία και τους κατοίκους που κινητοποιήθηκαν. Ιδιαίτερα συγχαρητήρια αξίζουν στον επικεφαλής αξιωματικό της Πυροσβεστικής Νάξου, που με ψυχή και εμπειρία έδωσε την σπουδαία αυτή μάχη με τη φωτιά.

➤ Σχολείο δεύτερης ευκαιρίας για ενήλικες, προκειμένου να πάρουν απολυτήριο Γυμνασίου, θα λειτουργήσει στη Νάξο. Είναι πρωτοβουλία του Δήμου Νάξου και υπεύθυνος είναι ο Γιάννης Ποσάντζης, Αντιδήμαρχος και έμπειρος εκπαιδευτικός, που έγραψε ιστορία σαν φιλόλογος στο νησί μας.

Δάνεια για τους πλημυροπαθείς

Αφορούν και τους κατοίκους της Νάξου

ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ των δανείων (φυσικά πρόσωπα, Ιεροί Ναοί, Ιερές Μονές, Ο.Τ.Α., Κοινωφελή Φιλανθρωπικά ή Ευαγή Ιδρύματα και Σωματεία) καθορίζονται από την Υπηρεσία Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Υ.Α.Σ.) η οποία χορηγεί στους δικαιούχους **άδεια επισκευής ή βεβαίωση**, στην οποία αναφέρεται το ποσό της **δωρεάν κρατικής αρωγής** και το ποσό του δικαιομένου δανείου.

Τα δάνεια χορηγούνται για την επισκευή, ανακατασκευή του πληγέντος ακινήτου ή για αυτοστέγαση των δικαιούχων με αγορά ή ανέγερση κατοικίας στην ίδια ή σε άλλη πληγείσα περιοχή.

Η διάρκεια είναι 15 έτη και εξοφλούνται σε 27 ισόποσες χρεολυτικές δόσεις. Οι ενήμερες οφειλές είναι άτοκες για τους δανειολήπτες, διότι το επιτόκιο επιδοτείται κατά 100% από το Ελληνι-

κό Δημόσιο. Δικαιολογητικά που απαιτούνται:

- Άδεια επισκευής ή βεβαίωση έγκρισης χορήγησης δανείου ανακατασκευής ή αυτοστέγασης.
- Τίτλος κυριότητας και πιστοποιητικό μεταγραφής.
- Πιστοποιητικό ιδιοκτησίας.
- Υπεύθυνη δήλωση του Ν. 1599/86 του αιτούντος ότι είναι ιδιοκτήτης του ακινήτου και δεν χρηματοδοτήθηκε από άλλο «φορέα» για τις ίδιες ζημιές.

Για περισσότερες πληροφορίες οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται στα κατά τόπους καταστήματα της Εθνικής Τράπεζας όπου είναι αρμόδια για την χορήγηση των δανείων.

Όσοι ενδιαφέρονται ας επωφεληθούν, νομίζουμε ότι έχουν συμφέρον.

S.O.S. Για ποιον;

Αν καλά καταλάβαμε από δημοσιεύματα... λόγω έλλειψης ενημέρωσης. Από σχόλια και επιστολές...

Πρόγραμμα της μη κερδοσκοπικής οργάνωσης ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ SOS που πραγματοποιήθηκε στην ορεινή Νάξο από 1 μέχρι 15.8.2003. Οι εθελοντές στη διάθεση του Δήμου. Να τους φιλοξενήσει και να τους αξιοποιήσει. Να προσφέρουν την προσωπική εργασία τους σε αντάλλαγμα της φιλοξενίας.

Δεκατέσσερις νέοι άνθρωποι, επιστήμονες, με ιδιαίτερη αγάπη και ευαισθησία για το περιβάλλον, αγάπη στη φύση που ήθελαν να προσφέρουν. Λίγα να πάρουν, πολλά να δώσουν. Να συμβάλουν με την εθελοντική εργασία τους να προκύψει κάτι χρήσιμο για τον τόπο. Να νιώσουν ότι κάτι πρόσφεραν. Όμως για να φθάσουμε σ' αυτό πρέπει οι ιθύνοντες να έχουν προγραμματίσει. Πού θα φιλοξενηθούν, πού θα απασχοληθούν, πώς, με ποια και με ποιων οδηγίες. Χρειάζεται με απλά λόγια προγραμματισμός, που στη συγκεκριμένη περίπτωση, απ' ό,τι φαίνεται, δεν υπάρχει. Οι εθελοντές άγονται και φέρονται.

Ξεκίνησαν από την Κωμιακή να φιλοξενηθούν στον Ξεώνα και να προσφέρουν. Δεν τους φώναξαν οι Κωμιακίτες. Άλλοι τους καθοδήγησαν, χωρίς όμως προηγούμενα να προετοιμαστούν. Χωρίς να δημιουργήσουν τη στοιχειώδη υποδομή στόχου και μέσων υλοποίησής τους.

Η κεντρική εξουσία (Δήμος) αποφάσισε;

Η τοπική εξουσία (Τοπικό Συμβούλιο) δεν ανταποκρίθηκε;

Αυτά ας τα βρουν και ας απαντήσουν, γιατί δεν μπορεί να αιωρείται το ερώτημα (πραγματικά και κυριολεκτικά άτοπο) οι Κωμιακίτες αφιλόξενοι;

Π.Α.

Από τις δραστηριότητες του Συλλόγου Γυναικών Κωμιακής

ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ 2003

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΣ την πολιτιστική του δραστηριότητα ο Σύλλογος Γυναικών Κωμιακής, πιστός στο καλοκαιρινό του ραντεβού με τους απανταχού Κωμιακές, οργάνωσε και φέτος τις εκδηλώσεις του καλοκαιριού που περιελάμβαναν αρκετές και ενδιαφέρουσες δραστηριότητες.

Θα ξεκινήσουμε με την **Έκθεση Φωτογραφίας** που έγινε σε συνεργασία με τον πολιτιστικό Οργανισμό Δήμου Δρυμαλίας. Την ευθύνη, την επιλογή και την επεξεργασία της έκθεσης είχε ο συμπατριώτης μας Γεώργιος Ν. Χωριανόπουλος, αρχιπλοίαρχος ε.α. του Πολεμικού Ναυτικού, που με πολύ μεράκι, αγάπη και αρκετές ημέρες κούρασης οργάνωσε με μεγάλη επιτυχία την έκθεση φωτογραφίας από την προσωπική του συλλογή.

Τα εγκαίνια της έκθεσης έγιναν στις 11 Αυγούστου στην αίθουσα του Συλλόγου Γυναικών. Η συμμετοχή του κόσμου ήταν μεγάλη, η συγκίνηση έκδηλη στα πρόσωπα των Κωμιακών και ιδιαίτερα των μεγαλύτερων, που με δακρυσμένα μάτια έβλεπαν παλιά, ξεχασμένα, αγαπημένα πρόσωπα να ζωντανεύουν μνήμες και να γυρίζουν χρόνια πίσω, να τα-

ξιδεύουν σε παλιούς παραδοσιακούς γάμους, σε πανηγύρια, σε σχολικές εκδηλώσεις και τόσα άλλα σημαντικά γεγονότα της εποχής. Πρόσωπα χαρακτηριστικά, φιγούρες που σημάδεψαν την ιστορία του χωριού μας και θα μείνουν για πάντα χαραγμένες στη μνήμη όλων μας.

Ήταν ίσως η πιο σημαντική εκδήλωση του φετινού καλοκαιριού και εδώ θέλουμε να ευχαριστήσουμε το Γιώργο το Χωριανόπουλο για τη μεγάλη αυτή προσφορά. Επίσης ευχαριστούμε την πολιτιστική ομάδα του Δήμου Δρυμαλίας, το Νικηφόρο Χωριανόπουλο και τη Μαρία Αλιμπέρτη για τη συμμετοχή και τη βοήθειά τους στο στήσιμο της έκθεσης.

Σημαντική ήταν η **«Γιορτή Κρασιού»** που έγινε στις 28 Αυγούστου στην αυλή της Θεοσκεπαστής. Την οργάνωση και την

Από την Έκθεση Φωτογραφίας.

επιμέλεια της εκδήλωσης την είχε η συμπατριώτισσά μας δασκάλα Ελισάβετ Βιτζηλαίου (του Μαρινογιάννη) που μαζί με τη συμμετοχή κοριτσιών του χωριού μας ζωντάνεψαν «τα τρουπάκια», την προετοιμασία του τρύγου, του πατήματος, του κουβαλήματος των σταφυλιών, του μούστου, της παλιάς εποχής, με τη χαρακτηριστική διάλεκτο στήθηκε ένα μικρό θεατρικό.

Προσφέρθηκε άφθονο κωμιακίτικο κρασί, ξινότυρο, κεφαλοτύρι, παραδοσιακά φαγητά όπως πενταράτες πατάτες, τουρλού, που ετοίμασαν οι γυναίκες

του συλλόγου Κωμιακής. Ο κόσμος διασκέδασε με «τζαμπουντούμπακα» που έπαιξαν ο Μιχάλης Αλιμπέρτης, ο Βαγγέλης Κορρές και ο Γιώργος Βιτζηλαίος (Φθυμοέργης).

Στην εκδήλωση παραυρέθηκαν όλοι οι Κωμιακές που με ενθουσιασμό χειροκρότησαν τα κορίτσια του θεατρικού, έφραγαν, ήπιαν, χόρεψαν και πέρασαν μια όμορφη βραδιά. Ο Σύλλογος Γυναικών ευχαριστεί θερμά τη Βέτα Βιτζηλαίου για τη συμμετοχή και τη βοήθειά της στις εκδηλώσεις, όπως κάθε καλοκαίρι άλλωστε. Ακόμα, ευχαριστεί τους οργανωσιμους, τα κορίτσια που πήραν μέρος στο σκετς και όλο τον κόσμο που συμμετείχε και σ' αυτή τη βραδιά.

Στις αρχές του καλοκαιριού ο Σύλλογος Γυναικών οργάνωσε ημερήσιες εκδρομές για όλες τις γυναίκες του χωριού που είχαν ε-

πιμορφωτικό και ψυχαγωγικό χαρακτήρα. Επισκεφθήκαμε όμορφα μέρη με αρχαιολογικό ενδιαφέρον, παλιές εκκλησίες και όμορφες παραλίες του νησιού μας. Συγκινητική ήταν η συμμετοχή των μεγαλύτερων γυναικών του Συλλόγου. Εδώ πρέπει να ευχαριστήσουμε το ΚΤΕΛ Νάξου που μας προσέφερε δωρεάν την πρώτη εκδρομή.

Επίσης, οι γυναίκες, για να ενισχύσουν το Σύλλογο, εφτιαξαν και διέθεσαν προς πώληση γλυκά κουταλιού, ποτά, αρωματικά βότανα, μαρμελάδες και άλλα.

Ο καλοκαιρινός χορός του συλλόγου μας, που φέτος έγινε στο κέντρο του Κάστα Φατούρου, είχε μεγάλη επιτυχία. Ο κόσμος γλέντησε μέχρι το πρωί. Υπήρχε λαχειοφόρος αγορά με προϊόντα του χωριού (γουρουνόπουλα, κοκόρια, τυριά κ.ά.).

Κλείνοντας για φέτος τις δραστηριότητες του καλοκαιριού ο Σύλλογος συμμετείχε ενεργά στο παραδοσιακό και αγαπημένο πανηγύρι των Κωμιακών, το πανηγύρι της Θεοσκεπαστής, στις 8 του Σεπτεμβρίου.

Οι γυναίκες του Συλλόγου βοήθησαν στο στόλισμα της εκκλησίας και πρόσφεραν άφθονο κρασί και τυρί στους προσκυνητές.

Από τις εκδηλώσεις του Συλλόγου Απολλωνιατών

Πραγματοποιήθηκαν με μεγάλη επιτυχία τα «Απόλλωνια 2003». Στην κύρια εκδήλωση, παρουσία πολλών επισήμων, ο πρόεδρος του Συλλόγου κ. Αντώνης Χωριανόπουλος τόνισε τις δραστηριότητες του συλλόγου και τα προβλήματα του τόπου.

Η ομιλία του έχει ως εξής:

Κύριε Βουλευτή, κύριοι Δήμαρχοι, κυρίες και κύριοι, αγαπητοί προσκεκλημένοι,

Εκ μέρους του Δ.Σ. του Συλλόγου Απολλωνιατών σας καλωσορίζουμε στην αποψινή εκδήλωση «ΑΠΟΛΛΩΝΕΙΑ 2003» και σας ευχόμαστε να περάσετε μια ό-

μορφική και τουριστικής προβολής. Με δική μας δαπάνη εκδόθηκε ο λαογραφικός τόμος «Κωμιακή», που έγραψε και επιμελήθηκε ο φιλόλογος βουλευτής κ. Νίκος Λεβγογιάννης και αποτέλεσε το μεγαλύτερο πολιτιστικό γεγονός της περιοχής μας.

Εκδίδουμε για 14 συνεχή χρόνια την εφημερίδα μας, συμμετέχοντας στις χαρές και τις λύπες των συμπατριωτών μας, προβάλλοντας τα προβλήματα του τόπου μας, αλλά και γενικότερα της Νάξου, υιοθετώντας προτάσεις που υπαγορεύονται από κάτω προς τα πάνω, γιατί αυτές

είναι πάντα πιο πετυχημένες, γιατί αγγίζουν το λαό. Διοργανώνουμε μουσικοχορευτικές εκδηλώσεις, εκδίδουμε κάθε χρόνο ημερολόγιο, διοργανώνουμε κατά τη Νάξο και στις Κυκλάδες, ταξιδεύει στο Αιγαίο αφηρώντας τις φρουρτουνές και τους ύφαλους, γιατί ο καπετάνιος και το πλήρωμα είναι πάντα παρόντες σε κάθε δυσκολία και σε κάθε προσπάθεια.

Ο Σύλλογος Απολλωνιατών Νάξου είναι ένα ζωντανό κομμάτι στη Νάξο και στις Κυκλάδες, ταξιδεύει στο Αιγαίο αφηρώντας τις φρουρτουνές και τους ύφαλους, γιατί ο καπετάνιος και το πλήρωμα είναι πάντα παρόντες σε κάθε δυσκολία και σε κάθε προσπάθεια.

Ο Σύλλογος κινείται πάντοτε στους δύο τομείς δράσεις που από την ίδρυσή η του χάραξε: στον πολιτισμό και στα τοπικά προβλήματα. Έχουμε χορευτικά διατηρώντας την παράδοση, εκδώσαμε έντυπα προβολής του

τόπου και τουριστικής προβολής. Με δική μας δαπάνη εκδόθηκε ο λαογραφικός τόμος «Κωμιακή», που έγραψε και επιμελήθηκε ο φιλόλογος βουλευτής κ. Νίκος Λεβγογιάννης και αποτέλεσε το μεγαλύτερο πολιτιστικό γεγονός της περιοχής μας.

Εκδίδουμε για 14 συνεχή χρόνια την εφημερίδα μας, συμμετέχοντας στις χαρές και τις λύπες των συμπατριωτών μας, προβάλλοντας τα προβλήματα του τόπου μας, αλλά και γενικότερα της Νάξου, υιοθετώντας προτάσεις που υπαγορεύονται από κάτω προς τα πάνω, γιατί αυτές

“Οι Σύλλογοι, μετά τον «Καποδίστρια», είναι οι στυλοβάτες των χωριών μας. Θα προχωρήσουμε όλοι μαζί.”

του αείμνηστου καθηγητή και πρύτανη του Πανεπιστημίου Αθηνών Στυλιανού Κορρέ και η αναφορά στο όνομά του αποτελεί μνημόσυνο κάθε φορά. Το τρίτο αίτημα είναι οι πλακοστρώσεις του παλιού οικισμού. Αν περπατήσει κανείς τα χωριά της Νάξου, θα δει ότι είναι όλα πλακοστρωμένα, εκτός του Απόλλωνα, που δεν έχει ούτε ένα τετραγωνικό! Κι εδώ ο Σύλλογος προτίθεται να συμβάλει και να πλακοστρώσει ένα δρομάκι, αρκεί ο Δήμος να κάνει τη μελέτη.

Το έργο του **Ιατρείου** και των **Γραφείων** της Εκκλησίας ολοκληρώθηκε. Ο Σύλλογος διέθεσε το ποσό των 23.500 ευρώ. Μένει σε εκκρεμότητα ο εξοπλισμός του Ιατρείου και για το λόγο αυτό έχουμε κάνει έγγραφο πριν ένα χρόνο στο Νοσοκομείο Νάξου και στο Ίδρυμα στήριξης του και ακόμη δεν έχουμε απάντηση. Κι εδώ ο Σύλλογος θα προχωρήσει στον εξοπλισμό του Ιατρείου με δικές του δαπάνες. Αγόρασε ήδη ηλεκτροκαρδιογράφο σύγχρονο, αξίας 3.000 ευρώ. Πριν 9 χρόνια δωρίσαμε καρδιογράφο στην Κωμιακή, προσφορά Δημ. Αγγελή και Απ. Ρουφάνη.

Στο θέμα του **Σχολείου** του Απόλλωνα, ο Σύλλογος αγόρασε το οικόπεδο αξία 15.500 ευρώ και το δώρισε στο Δήμο Δρυμαλίας, με σκοπό την ανέγερση

σχολείου. Εδώ οφείλουμε να ευχαριστήσουμε τη συμβολαιογράφο κ. Κυριακή Λεβγογιάννη-Αθανασίου, που έκανε δωρεάν το συμβόλαιο του οικοπέδου. Επίσης ο Σύλλογος ανέθεσε σε δικό του μηχανικό τη μελέτη του έργου και ο **Δήμος** πρέπει να το δημοπρατήσει.

Ο Σύλλογος συνεργάζεται με τους κατοίκους του Απόλλωνα και τις εκλεγμένες αρχές του τόπου μας. Δεν είναι εκτελεστικό όργανο, διατυπώνει αιτήματα, κάνει έγγραφα και επισκέψεις στους αρμόδιους φορείς για την επίλυση των προβλημάτων του Απόλλωνα.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι το πρωτογενές κύτταρο της δημοκρατίας, που θέλει ικανούς και έντιμους ανθρώπους να την υπηρετήσουν. Θέλουμε να πιστεύουμε ότι η νέα δημοτική αρχή θα επιλύσει τα προβλήματα

θα πρέπει, στη διατήραση του μέλους στη σύνθεση του Αιμενικού Ταμείου και από τον Απόλλωνα, κάτι που δεν συμβαίνει σήμερα. Ο Σύλλογος δεν διοργανώνει εκδηλώσεις στον Απόλλωνα για να πάρει χρήματα και να τα πάει στην Αθήνα, αντίθετα δαπανά χρήματα για τον τόπο.

Διαθέσαμε 300 ευρώ για γιορτή σχολείου, 300 ευρώ για την πηγή Εμπολής, 700 ευρώ για νερά εμφιαλωμένα. Θα διαθέσουμε επίσης 1.000 ευρώ συμμετοχή για επισκευή στην τουαλέτα και τα ντους.

Οι Σύλλογοι, μετά τον «Καποδίστρια», είναι οι στυλοβάτες των χωριών μας. Θα προχωρήσουμε όλοι μαζί.

Με νέες ιδέες, στη νέα εποχή, με δύναμη, συνέπεια, αποφασιστικότητα, ατενίζοντας το μέ-

του Απόλλωνα. Εκείνο που είναι πραγματικότητα, είναι ότι τα τέσσερα τελευταία χρόνια ο Σύλλογος διέθεσε περισσότερα χρήματα στον Απόλλωνα απ' όσα διέθεσε ο Δήμος Δρυμαλίας.

Ο Απόλλωνας είναι το καλύτερο παραλιακό κομμάτι του Δήμου Δρυμαλίας και έχουμε υποχρέωση όλοι μας να το προστατέψουμε απ' όποια θέση κι αν βρισκόμαστε. Ο Δήμος Δρυμα-

λον με αισιοδοξία, έχοντας πάντα όλους εσάς για συμπαράστατες.

“Οι Σύλλογοι, χρειάζονται τη συμπαράσταση των μελών τους...”